DVD
TEŠANJ
1905 * 1985

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO TEŠANJ
1905 — 1985

Priredili: Momčilo SPASOJEVIĆ i
Salih HADŽIEDHEMOVIĆ

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO TEŠANJ 1905 — 1985

IZDAVAČ — DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO TEŠANJ

ZA IZDAVAČA — FAHIR TERZIĆ

REDAKCIONI ODBOR:
Farih TERZIĆ, Hamzalija ŠKAPUREVIĆ, Salih HADŽIEDHEMOVIĆ, Omer SEJDINOVIĆ, Momčilo SPASOJEVIĆ

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Momčilo SPASOJEVIĆ

Štampa »Grafičar« Doboj, za štampariju Simeun BUKEJLOVIĆ
Tiraž: 1.000 primjeraka
Štampano septembra 1985.

SADRŽAJ

Uvod 3
O vatrogastvu i razvoju vatrogastva uopšte 5
Od stihije do organizovane odbrane od požara 9
Osnivanje Društva i njegov razvoj 15
1945—1965 — LJUBAV i entuzijazam 25
Međuopštinski vatrogasni savez Teslić — Tešanj 41
Pozdravno pismo upućeno drugu Titu 45
1965—1985 — Godina pune afirmacije 47
Društvene prilike u Tešnju u vrijeme rađanja vatrogastva 69
INDUSTRIJSKA VATROGASNA DRUŠTVA:
— IDVD Tvornice svećica i industrijske keramike 79
— IDVD Tvornica čarapa »Bosna« 80
— IDVD OOUR »Napredak« Tešanj 80
— IDVD RO »Pobjeda« Tešanj 81
— IDVD OOUR Fabrika namještaja »UKUS« Tešanj 81
ŠTAMPA O DRUŠTVU
Priznanja koja je Društvo dobilo 93
Broj i vrsta dodijeljenih priznanja 103
Sastav kadra u Društvu danas 103
Pregled predsjednika Društva od osnivanja do septembra 1985. godine 103
Komandiri u DVD Tešanj 104
Predsjednici VD Jelah 104
Komandiri VD Jelah 104
Sastav Odbora za proslavu 104
Sastav Predsjedništva Društva 1985. godine 105
Profesionalni vatrogasci u Društvu 105
Pregled aktivnih članova Vatrogasnog društva Tešanj u 1985. godine 105
Pogovor 109
Sadržaj 111

U V O D

Prošlo je osamdeset godina od dana kada je u Tešnju formirano Dobrotvorno vatrogasno društvo. Dakle, proteklo je već osam decenija rada na plemenitom zadatku čuvanja ljudi i njihove imovine, prevashodno od vatrene stihije, a potom i od svih drugih elementarnih nepogoda. Smjenjivale su se generacije, prolazile godine, Društvo je trajalo i razvijalo se. Nema tačnih evidencija koliko je sve ljudi prošlo kroz njegove redove, ali zacijelo, bilo ih je mnogo, mnogo. . . .

Nemoguće bi bilo izračunati bezbrojne sate koje su dobrovoljci ovog društva utrošili angažujući se na izvršavanju zadataka koji su stajali pred njima. Koliko besanih noći. . . koliko uzbuđenja. . . koliko straha, ali i hrabrosti i odvažnosti. . . zadovoljstva i ljepote. . . plemenitosti i dobrote. . .

Ovaj jubilej je prilika kada se treba podsjetiti na nešto od toga, sjetiti se nekih od onih brojnih članova kojih više nema, zatim, makar onih najznačajnijih trenutaka iz rada i razvoja Društva na njegovom dugom osamdesetgodišnjem putu. Mnogo je vremena prošlo, mnogo se i zaboravilo, ali još uvijek dosta se i pamti.

Ova knjižica, iako nepotpuna i s dosta manjkavosti, pisana je sa željom da se otme od zaborava nešto od bogate i sadržajne istorije ovoga društva, koju čine brojni napori i djela mnogobrojnih njegovih bivših i sadašnjih članova.

Ne možemo biti sigurni da je u njoj zabilježeno i opisano uvijek ono najbitnije, da su pomenuti svi zaslužni članovi Društva i njihov doprinos, ali ako može služiti kao opravdanje, to što se željelo, prije svega, da se istakne kolektiv kao cjelina neka im posluži kao utjeha. S druge strane svemu tome doprinijelo je i nepostojanje sačuvane dokumentacije, i da se bude do kraja iskreno, kratkoća vremena i brzina kojom je tekst pisan. Međutim, bolje i nesavršeno i nezavršeno, nego ništa.

O VATROGASTVU I RAZVOJU VATROGASTVA UOPŠTE

Ništa se na svijetu ne dešava slučajno.

Svaka posljedica, svaka pojava ima svoj uzrok i ako potraje onda i svoju istoriju. Da bi se ona što cjelovitije razumjela, treba poznavati njen razvojni put. Stoga i riječ — dvije o vatrogastvu i njegovoj istoriji.

Za vatrogastvo, odnosno vatrogasnu službu može se kazati da je uopšte organizovana na dobrovoljnoj i profesionalnoj osnovi s ciljem sprovođenja požarne preventive, gašenja požara, stručnom osposobljavanju ljudi za pružanje pomoći u slučajevima požara i elementarnih nepogoda.

U SFRJ je sačinjavaju: dobrovoljna vatrogasna društva, teritorijalne društvene organizacije građana koji na dobrovoljnoj osnovi vrše vatrogasne dužnosti. U njihovom sastavu obavezno postoje operativne jedinice i dobrovoljna vatrogasna društva radnih organizacija sastavljena od dobrovoljaca — radnika i službenika određene organizacije udruženog rada. Profesionalne vatrogasne jedinice sačinjavaju ljudi kojim je vatrogasna služba profesija i organizovane su na principu za grad, radnu organizaciju, instituciju, odnosno ustanovu.

Vatrogastvo uopšte ima svoju dugu istoriju, a uglavnom moglo bi se kazati da je vezana za urbanizaciju.

Kada su počela da se formiraju veća urbana naselja i gradovi počela je da se razvija i vatrogasna služba.

U 20. vijeku p. n. e. rimski imperator Oktavijan Avgust osnovao je u Rimu sedam vatrogasnih kohorti, od po hiljadu ljudi.

Postojala je i naredba da vlasnik svake veće kuće mora posjedovati štrcaljku, a mnoge od tih kuća imale su i alarmna požarna zvona za vratima. Propašću Zapadnog Rimskog Carstva izgubile su se i štrcaljke.

Vavilonski kralj Hamurabi u 18. vijeku p. n. e. Zakonom je propisao norme (međusobnu udaljenost kuća, debljinu zidova, širinu ulica), koje su predstavljale mjere protivpožarne zaštite.

Na jednom asirskom reljefu, na kojem je prikazan napad na utvrđeni palestinski grad Lakiš (701. godine p. n. e.) vidi se kako vojnik vodom iz jezera gasi zapaljena drvena opsadna kola.

Prema podacima sa jednog papirusa vidi se da je u 2. vijeku p. n. e. u Egiptu postojalo organizovano vatrogastvo. Pred kraj toga vijeka grčki fizičar i matematičar Heron Aleksandrijski usavršio je dvoklipnu pumpu svog prethodnika Ktesilija i spojio s bazom koja je djelovala na principu sifona. Tom spravom snabdjevenom mlaznicom kasnije je gašen požar.

U srednjem vijeku u nekim gradovima postojale su javne straže sa zadatkom da bdiju nad sigurnošću od požara. Te primitivne vatrogasne organizacije preventivno su organizovali zanatski cehovi. Odredbom cara franačke države, Karla Velikog iz 803. godine u svakom gradu određen broj ljudi trebalo je da vrši noćne službe. U Francuskoj se 1254. godine za Luja IX, organizuju noćobdžije, koje čine zanatlije. Prva vatrogasna jedinica u pravom smislu u Francuskoj je osnovana 1716. godine.

Organizovana zaštita od požara u Njemačkoj javlja se u 13. vijeku. Dva vijeka docnije u Nirbergu su ponovo primijenjene štrcaljke. Inače, požar se dotada gasio slatricama, posudama za vodu od kože, sjekirama, vilama i slično. Cijevi od platna i kože počele su se upotrebljavati od 1672. godine, prvo u Holandiji, dok se motor pojavljuje tu u XIX vijeku.

Do kraja 19. vijeka vatrogastvo se razvilo u svim evropskim zemljama. Na današnjem području Jugoslavije prve propise o vatrogastvu donijela je Dubrovačka Republika.

Prvo vatrogasno društvo u Jugoslaviji osnovano je u Varaždinu 1864. godine pod nazivom »Prvi hrvatski dobrovoljni vatrogasni zbor«, koje je ujedno bilo i prvo vatrogasno društvo na Balkanu.

OD STIHIJE DO ORGANIZOVANE ODBRANE OD POŽARA

Po istorijskim svjedočanstvima Tešanj je vrlo stara urbana sredina. Pominje se u X vijeku pod imenom Desnik, kao jedan od svega dva grada »u maloj zemlji Bosni« i to u djelu vizantijskog cara i istoričara Konstantina VII Porfirogeneta »Upravljanje imperijom«.

Sasvim je izvjesno da je u vrijeme stvaranja srednjevjekovne bosanske države, Tešanj bio sjedište bana župe Usora. Nalazeći se na istorijskoj vjetrometini gotovo nekoliko stoljeća biće u centru borbe domaćeg stanovništva protiv Ugara i drugih zavojevača. U brojnim sukobima često strada kako od sablje, tako i od vatre. Po svemu sudeći požari su bili česti i brojni, ali nema pisanih tragova o organizovanoj odbrani od njih.

Prema mađarskom istoričaru Nikoli Ištvanfiju, 1520. godine Turci su upali u Srebreničku banovinu i opsjeli grad Srebrenik, čije se posade nakon deset dana predale, te su i malobrojne posade grada Tešnja i Sokola, čuvši za sudbinu Srebrenika zapalile svoje gradove i prenijele se u Ugarsku.

Ova godina, kada je Tešanj znatno stradao u požaru izgleda da je i godina kada je on konačno pao pod tursku vlast.

Nakon što su se turske granice pomijerale preko Save i dalje na sjever, zahvaljujući brojnim karavanskim putevima koji prolaze kroz njega, Tešanj se razvija u jednu od najznačajnijih privredno-ekonomskih i kulturnih centara u Bosni i Hercegovini.

Centar je nahije, kadiluka i kapetanije. Grad se značajno širi. Ima nekoliko stotina zanatskih, trgovačkih i drugih radnji. Te radnje bile su u stvari mahom ćepenci sagrađeni od lakozapaljivih materijala. Tu su bili i brojni konaci, džamije, medrese, karavan-saraj, hamami i druge javne zgrade. Kuće su pretežno bile pokrivene šindrom. U zagrijavanju prostorija služilo se mahom mangalom sa žarom, što je lako prouzrokovalo požare. Čaršija je imala čuvara-posvandžiju, čiji je zadatak bio da čuva imovinu od lopova i prati da gdje ne izbije požar. Sa izgradnjom džamija i hamama, čaršija dobija i vodovod, što je znatno olakšavalo kod gašenja požara.

Jedan od velikih požara u kome je Tešanj u potpunosti stradao desio se 1697. godine, za vrijeme upada austrijske vojske Eugena Savojskog u Bosnu. Pošto je popalio Sarajevo, vojvoda Savojski niže Žepča sa 1000 pješaka i 600 konjanika skrenu u pomoć svojim vojnicima, koji su osamnaest dana opsjedali Tešanj, a ostala vojska produži preko Maglaja niz Bosnu ka Doboju. Jedan od istoričara pišući o tome događaju kaže: »Pozvan na predaju, grad ne odgovori ništa, pa tako zače još iste večeri osam topova sipati vatru dok je vojska spalila mjesto. Gruvanje i palenje potrajalo je cijelu noć«.

Ovom prilikom su izgorjele i mnoge javne građevine, među kojima i Ferhat-begova džamija i Medresa sa dosta knjiga, dragocjenih rukopisa i dokumenata. Sudeći po narednom predanju Karavan-saraj, koji je izgradio Ferhad-beg u drugoj polovini 16. vijeka nalazio se na mjestu gdje je danas zgrada bivše Mljekare. Zapaljen je nepažnjom nekog putnika, izgorio je kao i čitava ta mahala (četvrt koju narod i danas naziva Jangište: Turski: jangija — vatra).

S drugom polovinom 19. vijeka Tešanj počinju zaobilaziti saobraćajnice, koje vuku glavna mjesta u Bosni. Topal Osman-paša, od 1861. godine do 1864. godine, gradi kolski put Sarajevo — Brod dolinom rijeke Bosne, a Austro-Ugarska odmah po okupaciji Bosne istim pravcem gradi prugu. Tešanj ostaje po strani, te u ekonomsko-privrednom pogledu počinje da stagnira. Međutim, još uvijek je sjedište kotara, kome pripada Doboj i Teslić, koji tada počinju snažnije da se razvijaju.

Znatan broj trgovaca i zanatlija više nemaju posla pa se neki sele, neki zatvaraju radnje, a drugima na razne načine nastoje da se snađu. Pošto su se u to vrijeme pojavila osiguravajuća društva (na nekim zgradama u Tešnju čak i danas se mogu vidjeti nazivi nekih od tih osiguravajućih zavoda, »Dunav«, »Croatija«, »Union«), pojavila su se i namjerna podmetanja požara od strane nekih trgovaca i zanatlija pošto bi prethodno osigurali radnju. I austrougarske vlasti su u nekim slučajevima same organizovale podmetanje požara. U želji da ustroje urbanistički red dolazile su u sukob s mještanima prilikom rušenja nekih objekata.

Da bi sagradile zgradu za kotarsku upravu (današnju zgradu Skupštine opštine), krišom su organizovale podmetanje požara u starom turskom konaku (1881. godine), kako bi se oslobodio taj prostor.

Da bi se regulisala ulica kroz četvrt zvanu Smailbegovka 1885. godine morao se podmetnuti ponovo požar. Požar koji je izbio 1893. godine odnio je oko tridesetak objekata.

Jedan od velikih požara desio se 20. avgusta 1905. godine u kome je izgorjelo 15 kuća, 2 trgovačke radnje i jedna džamija. »Srpska riječ« br. 117, od 25. 08. 1905. godine, o tome je pisala slijedeće:

»U Tešnju je bila velika vatra, izgorjelo je više kuća i dućana.

Kako se čuje izgorjele su radnje Hamze Mešića, Emina Eminagića, Ise Mešića, Širbegovića, Zaimovića, Turalića, Rakića i još nekih«.

Ovaj požar opjevao je pjesnik Musa Ćazim-Čatić pjesmom koju je objavio list »Behar« VI (1905. godine) navodimo je u cijelosti:

POŽAR U TEŠNJU (20. avgusta 1905.)

»Sanjala je tiha varoš,
kao u grob zakopana,
ni ne sluteć, kakova joj
u krilu se bura muti,

Sanjala je tiha varoš,
iz žarkog ljetnog dana,
svud oko nje puste bile,
uske staze, ravni puti.

I nebo je mirovalo u
purpuru mjesečine,
ko u plaštu kad se starac
sankom krijepi i odmara.

Zaori se strašni odjek,
što no stravom srca para,
vatra, požar,! — to rog trubi
poput trublja iz rafala.

Kad svjetinu budi,
zove na poljanu strašnog suda,
i već ljudstva predstavljenog,
bujica je potopila.

Sve ulice i sokake,
jauk, vapaj grmi svuda,
sitna djeca plaču, dreče,
lelek stoji jadnih žena.

A plamen se razbuktao,
do visine eternijeh,
pa sve guta šireći se,
od šljemena do šljemena.

I ne mareć za uzdahe,
sirotinje što ih vije,
kao pako u svom bijesu,
u pepeo sve pretvara.

Što je mukom sazidano,
u nevinoj ljudskoj krvi,
sred zidanih dvokatnica,
sred kolibe i daščara.

Mnogoj mirnoj obitelji,
plod cijelog žića mrvi,
bukti požar, strašnim plamom,
rasvetljava mračne strane.

Bukti požar, strašnim plamom,
um i srce pomračava,
bukti požar ko aždaha,
kad pomamno bjesnit stane.

Da nad žrtvom uhvaćenom,
smrtnu himnu izvijava,
pa s lelekom sirotinja
svoje divije miješa glase,

I odzvanja pod kupolom,
zažarenog nebosklopa,
hrle ljudi poput vala,
da ga trnu da ga gase.

Al zar mogu gola prsa,
zaustavit tog demona?
bukti požar divljom jekom,
i paklene žvale širi.

Pa sve žrtvu iza žrtve,
kao pusta neman ždere.
— i ždero je cijelu noćcu,
dok se jednom jedva smiri.

I ušutjeh ko nad plijenom,
zasićeno ljuti zvjere,
ujutro je jarko sunce,
nad varošom rodilo se.

Al oblačak tamni ga je,
u koprenu svoju krio,
a zgarište-užas-slika-
poslije vatre mrčilo,
kao i taj danak što je
sirotinji mračan bio«.

U Bosni i Hercegovini, za turske vladavine, postojali su samo primitivni oblici zaštite od požara u većim i samo nekim manjim mjestima (šeherima i kasabama).

Organizovani oblici zaštite od požara u Bosni i Hercegovini započinju dolaskom austrougarske vlasti. U knjizi »Sto godina vatrogastva u BiH« (Sarajevo 1979) napisano je da je prvo vatrogasno društvo osnovano u Travniku, 12. juna 1879. godine, a krajem te godine u Mostaru, a naredne godine u Bihaću, i tako redom.

Bila su to dobrotvorna (dobrovoljna vatrogasna društva). Kada je Opštinsko zastupništvo Sarajeva (1882. godine) usvojilo »Osnovu vatrogasnog reda za grad Sarajevo«, u martu 1883. godine, formirana je profesionalna vatrogasna četa.

Međutim, podaci koje daje Đorđe Pejanović u knjizi »Kulturno-prosvjetna humana i socijalna društva u BiH, za vrijeme austro-ugarske vladavine«, (Sarajevo 1930.) unekoliko se razlikuju.

Tu se, između ostalog, kaže:

»Početkom 1820. godine pozvano je preko zvaničnih novina građanstvo Sarajeva da se upisuje u Dobrotvorno vatrogasno društvo«. Te godine osnovano je i u Travniku »Dobrotvorno vatrogasno društvo«.

Po ovom autoru cilj dobrotvornih vatrogasnih društava bio je socijalno-humani: pomaganje bližnjeg pri nevolji — nesreći, tj. požaru. Tako ujedno i preventivne zaštite od požara. Za austrougarske vladavine osnovano ih je ukupno 45, ali ih je između 1910. i 1912. godine 15 prestalo s radom. Članovi su im bili stranci i domaći ljudi (pretežno Muslimani). Najviše ih je osnovano u periodu 1894—1904 — preko dvije trećine (32). Do 1885. godine osnovana su 4 dobrotvorna vatrogasna društva; 1890. još jedno, a tek 1894. godine još dva. Slijedeće godine 9, te 1899. još šest. Godine 1905. osnovano samo jedno dobrotvorno vatrogasno društvo i to u Tešnju. Po Pejanoviću, bilo je trideset i treće po redu u BiH.

Društvena potreba, opasnost od čestih vatri i oskudica opštinske organizacije u tom pogledu izazivala su ove ustanove. Organizacija im je bila vrlo jednostavna dosta primitivna. Docnije kad su mnoge opštine tu dužnost preuzele na sebe, postala su većinom da se osnivaju ova društva.

OSNIVANJE DRUŠTVA I NJEGOV RAZVOJ

U tešanjskom kotaru prvo vatrogasno društvo osnovano je pri Destilaciji u Teslići (1894), a drugo u Doboju 1903. godine, da bi tek treće po redu bilo osnovano u administrativnom sjedištu, tj. u Tešnju.

U Tešnju kao i u većini bosanskih gradova ljudi su dugo svoje imanje pa i živote prepuštali sudbini, vjerujući da se sve ono što im je sudbina predodredila mora i ostvariti i da je čovjek nemoćan da se tome suprostavi. Neki su na zidovima svojih kuća uklesavali natpise arapskim pismom, kao talismane, koji su trebali da ih brane od svih nesreća, a prije svega od požara.

Po riječima Muje Dervića (93), prije požara 1905. godine (koji je uništio mahalu Seravu), Tešanj nije imao vatrogasne čete, ali je imao četiri vatrogasna šmrka različite veličine kojim su, gaseći ovaj požar, rukovali građani. Tom prilikom istakao se Juso Galijašević. Tek po ovom požaru osnovana je vatrogasna četa u Tešnju. Zanimljivo je da su na gašenju ovog požara došli i vatrogasci iz Doboja, koje je predvodio bilježnik Ilija Salapek. Dervić se sjeća da su se oni »podsmijavali« opremi Tešnjaka. Međutim, nakon požara novoformirana vatrogasna četa u Tešnju odmah je bila snabdjevena sa dva snažna šmrka, brokljama, ljestvama, brojnim gumenim i platnenim crijevima, radnim i paradnim odijelima i kacigama. Četu je uvježbavao zapovjednik vatrogasne čete grada Sarajeva. I kada su tešanjski vatrogasci išli na gašenje požara u Doboj, samo su njihova dva šmrka bila u stanju da izbacuju vodu iz rijeke Bosne na Gornji grad, pa su Tešanjci tada vratili dobojlijama »milo za drago«.

Nakon pomenutog katastrofalnog požara, same vlasti u Tešnju podstakle su formiranje vatrogasnog društva. Iako je Tešanj u to vrijeme imao dosta trgovaca, gazda, aga i begova, čiji su imeci bili ugroženi, oko osnivanja društva angažovali su se baš oni koji nisu imali mnogo šta da izgube — radnici i zanatlije, što govori o njihovoj svijesti, humanosti i želji da pomognu drugom u nevolji. Sačuvala se jedna fotografija iz 1910. godine na kojoj se vide prvi vatrogasci: radnik Suljo Kahvić, samardžija Anto Pajić, stolar Smail Mehinagić, stolar Ibro Pašić, opštinski policajac Adil Smailbegović, stolar Dedo Pašić, kovač Omer Merdanović, zapovjednik i radnik Hamza Galijašević.

Neki od imućnijih ljudi radi svoga interesa, pomagali su kod nabavke opreme. Potom su i vlasti počele posvećivati više pažnje preventivnim mjerama od požara. Pojačana je budnost noćnih čuvara, koji su obilazili grad noseći trube na crvenom gajtanu i u slučaju izbijanja požara alarmirali građanstvo. Na zidovima pojedinih kuća u gradu bili su postavljeni satovi, do kojih je noćni čuvar morao doći svakog sata i okrenuti ključ, a ako to ne bi učinio, njegov propust bi registrovao mehanizam sata. Ove uređaje svako jutro obilazio je i kontrolisao opštinski bilježnik Spacinski.

Društvo ima i opštu podršku građana, koji ga takođe materijalno pomažu. Njegovi osnivači svojim autoritativnim djelovanjem, radom i zaslugama pridobijaju najveći broj članova. Najviše je zanatlija. Ostalo je zapamćeno, da je prvu pumpu nabavio Hakija Smailbegović. Iz novinskih izvještaja vidi se da je 1908. godine na čelu društva bio Zijad-beg Đolnagić.

1910 godina

Od opštine su tražena sredstva za gradnju rezervoara, ali je ova to odbila i dodijelila samo nešto sredstava za kupovinu vatrogasnih aparata. Kao vatrogasci pominju se Ibro Bilalović, Aširi Mujičić i Adil Smailbegović. U periodu od osnivanja Društva, pa do izbijanja prvog svjetskog rata, požari su bili sve rjeđi i nisu nanosili veće štete. Sa izbijanjem rata većina članova je mobilisana i odlazi na front. Društvo se gotovo raspada. Po završetku rata preživjeli vatrogasci prikupljaju raznesenu opremu i ponovo omasovljavaju Društvo novim članovima. Neki od mućnijih građana — trgovaca (Reuf Đonlagić, Aširi Mujičić) pomažu njegov rad. Reuf Đonlagić je jedno vrijeme bio i predsjednik Opštine i Vatrogasnog društva.

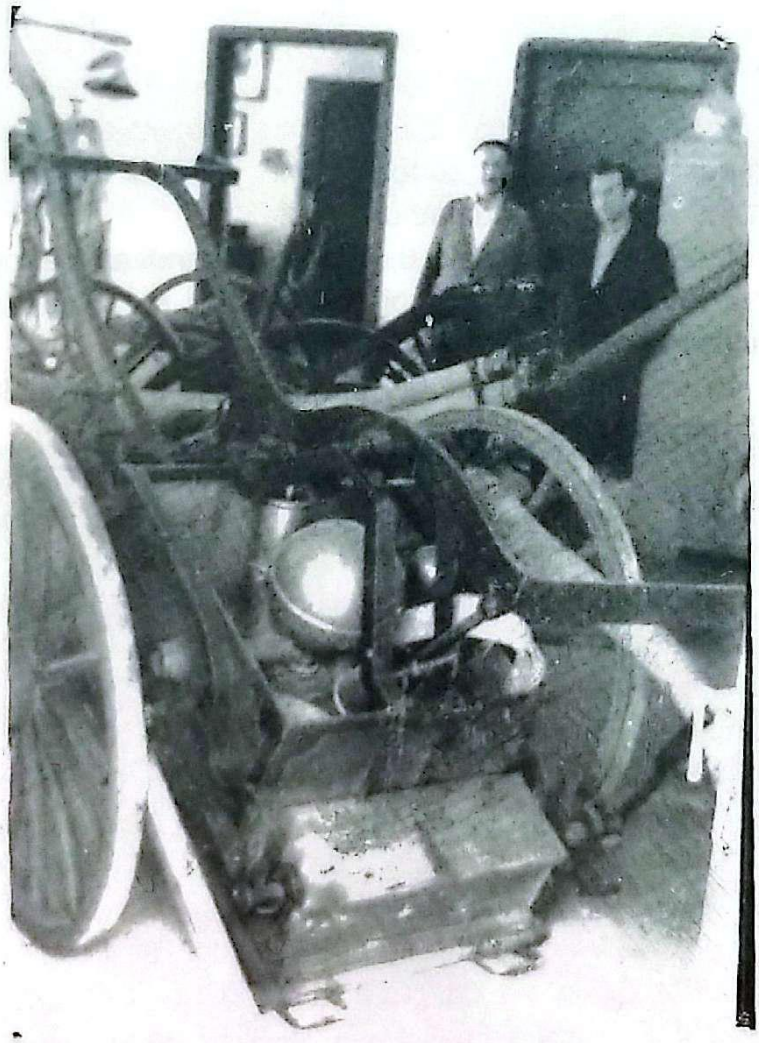

Najstarija grupa Društva

Od završetka prvog svjetskog rata, pa do 1932. godine jezgro društva sačinjavali su: Dedo Pašić, Suljo Adilović, Smail Mehinagić, Stevo Matković, Hamid Turalić, Uzeir Terzić, Suljo Šehagić, Hakija Numanović, Dedo Hodžić, Muharem Braković, Husnija Đolnagić i neki drugi (sva

imena nisu navedena). U to vrijeme Tešanj još u većoj mjeri zaostaje u svom razvoju iako je sjedište sreza. Vatrogasnom društvu od strane vlasti posvećuje se vrlo mala pažnja. Međutim, kontinuitet rada se ipak održava. Redovno se izvode vježbe i preventivno se djeluje. Ostvaruje se saradnja i sa okolnim vatrogasnim društvima, razmjenjuju se posjete i sklapaju prijateljstva. U tom periodu desila su se i dva velika požara koja je ovo društvo gasilo.

Naime, 8.2.1925. godine, noću, grom je udario u Branič-kulu na Tvrđavi i zapalio krov od šindre. Kako je duvao snažan vjetar, krov se za čas pretvorio u plamenu buktinju koja je jako obasjala čitav grad, ali vjetar je raznosio zapaljene daske na stotinu metara, pa zahvaljujući tome što su i mnogobrojni građani pomagali vatrogascima, požar se nije proširio.

Sedam godina kasnije, takođe noću izbio je veliki požar na imanju Mešića. Dok su stigli vatrogasci požar je uzeo velikog maha pa se njihova intervencija svela samo na zaštitu okolnih objekata i iznošenja stvari iz zapaljene kuće. Po svemu sudeći, pošto je kuća bila prethodno osigurana, požar je namjerno podmetnut.

Trećeg oktobra 1926. godine u Brčkom je osnovan Vatrogasni savez Bosne i Hercegovine. Na osnivačkoj skupštini bili su prisutni predstavnici svega 12 društava među kojima i tešanjskog.

Docnije će sjedište Saveza biti premješteno u Tuzlu. Savez će se ugasiti 1930. godine. Tri godine kasnije formiraće se dvije vatrogasne zajednice u Bosni i Hercegovini i to jedna u Sarajevu za Drinsku, a druga u Banjaluci za Vrbasku banovinu. Dobrovoljno vatrogasno društvo Tešanj pripašće ovoj drugoj zajednici.

U 1932. godini velikim dijelom dolazi do smjene generacija. U rad Društva uključuje se veliki broj mladih među kojima su: Osmo Kerić, Mehmedalija Bajraktarević, Smajo Braković, Hamza Ćehajić, Smail Kahrimanović, Omer Kerić, Ibro Dolamić, Stipo Svalina, Osman Prnjavorac, Ibrahim Mujagić, Aljo Smailbegović, Ismet Ruštić, Mujo Hukić, Smail Bajraktarević, Hamid Turalić i neki drugi. U ovom periodu najveći požar desio se na imanju Zijad-bega Đolnagića u Dobropolju. Pošto su vatrogasci kasno obavješteni, požar je uništio gotovo sve zgrade.

Vatrogasno društvo Tešanj nije imalo odgovarajućeg prostora za spremište opreme. Selilo se od privatne kuće do kuće od magaze do magaze. Oprema i ostala sredstva bili su više nego oskudni. Koristila se pumpa sa ručnim cilindrom, koja se nalazila kod Čaršijske džamije, te još dvje ručne pumpe. Požar i vježbe su se najavljivali trubom, da bi kasnije bila kupljena ručna sirena.

Jezgro društva, između dva svjetska rata činilo je oko 30 vatrogasaca. Inače, taj broj je varirao. Da bi se omasovila organizacija u avgustu 1937. godine, održan je kurs za oficire, podoficire i ispitane vatrogasce

Grupa Tešanjskih vatrogasaca tridesetih godina

Članovi Društva između dva rata

Članovi društva između dva rata

pod rukovodstvom Branka Fabića iz Banjaluke. Fadil Ibrahimkadić, Mehmedalija Bajraktarević, Osmo Kerić i Smajo Braković, ovom prilikom položili su ispite za oficire (časnike). Ovaj kurs pohađao je i jedan broj članova vatrogasnog podmlatka: Prnjavorac Osman, Ruštić Ismet, Ibrahimkadić Fadil i Hadžihasić Muho — koji su nakon položenih ispita za ispitane vatrogasce postali aktivni članovi Društva. Ispit se polagao ispred zgrade Osnovne škole u Tešnju. Te godine četu Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Tešnju činili su: Pašić Dedo, Adilović Suljo, Hodžić Dedo, Kerić Osmo, Srkalović Suljo, Mehinagić Smail, Barjaktarević Mehmedalija, Matković Stevo, Đolnagić Husnija, Numanović Jahija, Svalina Stipo, Fadil Ibrahimkadić, Zapovijednik je bio Dedo Pašić, limar, a njegov zamjenik, Suljo Adilović limar. Po sjećanju starijih vatrogasaca, Aširi Mujičić je kupio neko ceradno platno od kojeg su potom sašivene uniforme. Bilo je to velika radost za članove Društva. S vremena na vrijeme, Društvo priređuje i svoje godišnje zabave. Tako se sačuvala jedna ukusno štampana pozivnica s programom zabave priređene u aprilu 1939. godine.

Tom prilikom, između ostalog data je i aktovka od Kazazovića »Što možeš svršiti odmah, ne ostavljaj do sutra«. Rat je prekinuo rad Dobrovoljnog vatrogasnog društva. Nešto opreme raznešeno je po kućama, a nešto je ostalo u zgradi Sokolane i brzo uništeno. Veliki broj vatrogasaca aktivno je učestvovao u NOR-u. Među njima su: Smajo Braković, Adem Bešlagić, Osman Gazić, Edhem Hundur, Muharem Ćehajić, Hamzalija Škapurević, Osman Deljkić, Ibrahim Mešić, Zulejha

Brkić-Pašalić, Muhamed Sarić, Ibro Bukvić, Drago Gverić, Mahmut Galijašević, Hamza Ruštić, Ibro Kahrimanović, Muharem Pilav, Tahir Agić, Osman Prnjavorac, Fuad Silajdžić, i drugi. Istina, jedan broj vatrogasaca bio je angažovan i tokom rata.

U tom periodu desio se požar na zgradi Niže poljoprivredne škole (1943 godine), a 1944. godine zapalila se zgrada Osnovne škole u centru grada u koju su neprijatelji bili uskladištili veće količine oružja među kojima i bombe. Brzinom intervencijom vatrogasaca put vatre prema eksploziji bio je spriječen i požar lokalizovan, a grad i građani pošteđeni katstrofe.

Tako se završio jedan period u životu i radu Društva, od četrdeset godina. Bilo je to teško vrijeme. Pored svih drugih nedaća valjalo je proživjeti i dva krvava svjetska rata od po četiri godine, aneksiju, promjenu nekoliko režima država, diktaturu, siromaštvo i brojne druge nedaće. Osnovni izvori finansiranja bili su prilozi pomažućih članova, koji ni izbliza nisu mogli zadovoljiti potrebe. Ali Društvo je preživjelo i ispunjavalo svoj humanitarni zadatak zaštite ljudskih života i imovine od svih vrsta elementarnih nepogoda. Ispunjavalo je sve te zadatke u granicama svojih mogućnosti, a ponekad i iznad toga.

1945 — 1965 — LJUBAV I ENTUZIJAZAM

Po oslobođenju odmah se otpočelo sa izgradnjom i obnovom na širokom društvenom planu. Gradilo se novo, socijalističko društvo. Svjesna njegovog ogromnog značaja Komanda mjesta naredila je da se obnovi rad Dobrovoljnog vatrogasnog društva. S obzirom na snažnu tradiciju vatrogastva u Tešnju činilo se da to neće biti teško. Međutim, vatrogasne sprave i oprema, koja se nalazila u zgradi bivše Sokolane, a koju su tokom rata zaposjeli Nijemci, bila je gotovo sva uništena. Ali, ipak, grupa bivših vatrogasaca, u kojoj su se isticali Osmo Kerić, Smajo Braković, Suljo Adilović, i Hamza Ćehajić, uz pomoć i podršku organa narodne vlasti, pristupila je obnovi Društva, Prikupljala se raznesena oprema. Suljo Adilović, inače po zanimanju limar, i pored velike oštećenosti uspio je da osposobi dvije pumpe. I tako je Društvo započelo svoj poslijeratni život i razvoj.

Prvi poratni komandir, po sjećanju Smaje Brakovića, bio je Dedo Pašić, a Suljo Adilović, mu je bio zamjenik. Prostorije Društva, do izgradnje doma, nalazile su se u Sokolani, potom na spratu bivše aščinice Saita Salihovića, te u »lageru« trgovca Aširа Mujičića. Okupljalo je oko pedeset članova, pretežno zanatlija, ali u njemu sada ima i ženske omladine. Organizovani su i prvi poratni vatrogasni kursevi. Osmo Kerić je s polaznicima uvježbavao taktiku i tehniku, Dedo Hodžić penjanje, a Muhamed Pašić ostalo. Članovi ispitne komisije bili su stari vatrogasci iz Sarajeva i Tuzle.

Pored svojih redovnih zadataka Društvo je aktivno i na kulturno-umjetničkom planu i priređuje svoje vatrogasne zabave. Ugled mu je veoma velik. Za prijem u Društvo podnosili su se zahtjevi koji su potom veoma temeljito razmatrani. Isključivalo se iz članstva za malu grešku.

Narodna vlast poklanjala je Društvu punu pažnju, pružajući mu u svakoj prilici svesrdnu pomoć na zadatku zaštite i čuvanja narodne imovine od požara i drugih nepogoda. U takvim uslovima ono se brzo razvijalo i postizalo sve zapaženije rezultate. U zimu 1947. godine pred zoru požar je zahvatio zgradu Niže poljoprivredne škole u Tešnju u kojoj je istovremeno bio i đački internat. I dok su učenici spavali na spratu požar je zahvatio drveno stepenište. Vatrogasci, pod komandom Osme Kerića, ispoljili su veliku hrabrost gaseći i iznoseći djecu na leđima. Požar je ugašen, a ljudskih žrtava nije bilo.

Za požrtvovanje i ispoljenu hrabrost jedan broj vatrogasaca je i novčano nagrađen od strane Sreskog narodnog odbora. Nakon ovog požara, upotpunjena je oprema Društva i ozbiljnije se počelo razmišljati o stvaranju još optimalnijih uslova za njegov daljnji rad. Postalo je brojnije i u mnogome je podmlađeno. Odjeljenske vođe i rukovodioci u to vrijeme bili su:

— štrcara na motorki, Muhamed Ibrahimpašić,
— štrcara na ručnoj pumpi br. 1, Merdanović Muharem,
— štrcara na ručnoj pumpi br. 2, Kahrimanović Smail,
— spremištar, Hamza Ćehajić,
— odjelni vođa penjača, Dedo Hodžić,
— načelnik kulturno-prosvjetnog odsjeka, Haso Ajanović
— načelnik omladinsko-sanitetskog odsjeka, Ekrem Hundur.

Ukupni prihodi Dobrovoljnog vatrogasnog društva Tešanj u 1949. godini iznosili su 79.990, a rashodi svega 29.200 dinara. Najveća stavka u prihodima bila je dotacija Sreskog narodnog odbora Tešanj (41.120 dinara), zatim, dobrovoljni prihodi i prilozi (12.000 din.) te prihodi od vatrogasnih zabava (6.150 din.).

U toj godini, Ministarstvo unutrašnjih poslova NR Bosne i Hercegovine, odobrilo je gradnju doma, pa je kamen temeljac položen 1. septembra. Do konca godine zgrada je dotjerana do pod krov. Za gradnju su dobijena sredstva od 150.000, a ciglu je van plana obezbijedila Sreska ciglana Jelah. Dom se gradio dobrovoljnim radom. Posebno veliki broj radnih sati kod izgradnje doma, ostvarili su radnici Sreske obućarske radionice Tešanj.

Aprila 1950. godine, Državna investiciona banka u Beogradu, odobrila je kredit od 200.000 dinara za dovršenje zgrade Vatrogasnog doma, ali su ta sredstva bila nedovoljna pa je u junu traženo još 400.000 dinara. Na kraju zahtjeva pisalo je: »Radovi na domu odvijaju

se dosta dobro. Dom je pokriven, zidovi su omalterisani i sa spoljne i sa unutrašnje strane grubim malterom. Sada se vrši provođenje električne instalacije i pođenje.

Da bi smo mogli nastaviti daljnje radove, molimo vas da nam traženi kredit hitno otvorite kod Filijale Narodne banke u Tešnju«. Početkom jula odobren je novi kredit u visini od 300.000 din. i gradnja je nastavljena. Dom je sagrađen na mjestu porušene kuće Bešče Ajanovića (veoma atraktivne starobosanske arhitekture) i nekoliko dućana. Bio je to dom tipa 30 i prvi izgrađeni vatrogasni dom u BiH u poslijeratnom periodu. Predsjednik društva u vrijeme gradnje, Smajo Braković, komandir jedinice Osmo Kerić, a sekretar Društva Mehmedalija Bajraktarević.

Ekipa nakon gašenja požara 1948/49

Dom je svečano otvoren 29. septembra 1950. godine. Otvaranju su prisustvovali i predstavnici mnogih vatrogasnih društava širom Bosne i Hercegovine. Svirali su članovi Vatrogasnog društva iz Tuzle.

Tešanjski vatrogasci su i veoma aktivni na kulturno-prosvjetnom planu. Vrlo često organizuju svoje priredbe. Veoma zapažena jedna takva priredba održana je 3. juna 1950. godine u Kino-sali u Tešnju, kada su date dvije drame Koste Trifkovića: »Školski nadzornik« i »Ljubavno pismo«, te 1. januara 1951. godine, kada je izveden komad »Sumnjivo lice« od Branislava Nušića. Mnogi od vatrogasaca su i

Gradnja vatrogasnog doma 1948. godine

Otvaranje vatrogasnog doma 1950. godine

glumci-amateri. Stoga se Vatrogasno društvo obratilo dopisom od 28. januara 1951. godine, Kulturno-umjetničkom društvu »Bratstvo« Tešanj radi formiranja Vatrogasne diletantske sekcije. U njemu se, pored ostalog kaže:

»Molimo vas da biste ovu našu sekciju primili u svoj sastav. Ona bi redovno vršila probu u svom domu, uvježbavajući razne komade i u svako doba, stojala na raspolaganju svom društvu pri izvođenju programa na raznim priredbama«.

Zatim se navode imena članova Vatrogasne dramske sekcije: Bajraktarević Mehmedalija, Ibrahimpašić Muhamed, Kahrimanović Ibro, Handžić Smail, Belagija Kemal, Handžić Rasim, Abduzaimović Edib, Hundur Ekrem, Ruštić Hamza, Dusinović Muharem, Zejnilović Kemal, Ćehajić Muharem i Vahida, Brkić Zulejha, Hadžikadić Beba, Mehinagić Hasnija i Bukvić Ibrahim.

Iste godine u maju, Oblasnom savezu dobrovoljnih vatrogasnih društava Tuzla dostavljeni su podaci o članovima Upravnog odbora koga su sačinjavali: Bukvić Ibrahim, predsjednik, Bajraktarević Mehmedalija, sekretar, Kerić Osman, komandir, Ibrahimpašić Muhamed, blagajnik, Adilović Suljo — zamjenik komandira, Ćehajić Muhamed, ađutant, Kahrimanović Smail, spremištar, Merdanović Muharem, Sarić Muhamed, Hundur Ekrem i Hodžić Dedo, vođe odjeljenja, Belagija Kemal, pročelnik kulturnog i Hundur Edhem, pročelnik sanitetskog odsjeka. Društvo je imalo 64 izvršujuća člana, od čega su 5 žene i 19 omladinci. Godine 1952. osnovan je Sreski savez dobrovoljnih vatrogasnih društava Tešanj, koji su činili društva Tešanj, Jelah i Tešanjka sa oko 100 aktivnih i 140 pomažućih članova. Činjen je pokušaj da se vatrogasno društvo formira još i u Medakovu i Kaloševiću. Međutim, jedino u Jelahu ono uspijeva da ostane i sa uspjehom djeluje do danas, kao istureni vod matičnog Dobrovoljnog vatrogasnog društva Tešanj. Vatrogasno društvo u Jelahu osnovano je 1947. godine. Uslovi za njegov rad bili su vrlo teški. Prostorije su mu se nalazile po privatnim kućama, a spremište po šupama koje su vrlo često prokišnjavale. Oprema je bila vrlo skromna i sastojala se iz jedne brentače, nekoliko pocijepanih crijeva, te nešto lopata, sjekira, vila, kuka i drugog sitnog inventara.

Prvi predsjednik ovog društva bio je Tahir Agić, zatim, Risto Nesterović, Omer Deljkić i drugi. Početkom pedesetih godina, Vatrogasno društvo Jelah imalo je oko trideset izvršujućih članova. Iako bez sredstava otpočinje izgradnju spremišta. Ciglu je besplatno dala Zemljoradnička zadruga Jelah. I pored teških uslova i neimaštine dobro radi. Sjećajući se tih dana, jedan od njegovih tadašnjih članova kaže: »Uslovi rada bili su očajni. Ali, uprkos svemu, radilo se sa puno entuzijazma. Vježbali smo vukući ručne pumpe koje su bile vrlo teške, uzbrdo, po blatu do koljena i niko se nije žalio.

Nastojali smo da izvršimo što snažniju propagandu vatrogastva u Jelahu i okolini. Radi preventive pregledali smo tavane kuća i uklanjali sve što bi moglo biti uzročnik požara. Odlazili smo u školu i držali predavanja učenicima«.

Vatrogasno društvo u Tešnju odmah po izgradnji doma, dobilo je profesionalca (Smajo Braković). Otvorilo je i svoj bife koji će potom biti značajan izvor prihoda. Velika pažnja posvećivala se podmlatku. Tradicija vatrogastva u mnogim slučajevima prelazila je sa oca na sina. Članovi Društva međusobno se druže. Okupljaju se na zabavama, izletima, porodičnim svečanostima, akšamlucima, i brojnim drugim prilikama. Krasi ih međusobno prijateljstvo i drugarstvo, koje često traje od djetinjstva pa do smrti. Pored zanatlija, trgovaca, radnika, sada sve češće u Društvo stupaju i službenici.
Velika pažnja se posvećuje preventivnom djelovanju i obučavanju kadra. Organizuju se i takmičenja.

Na oblasnom takmičenju u Živinicama 1951. godine ekipa ovog društva zauzela je drugo mjesto. Bio je to značajan uspjeh i podstrek za još bolji rad i aktivnost. Početkom pedesetih godina ljeta su bila dosta sušna, te su učestali šumski požari. To je prisililo Sresko povjereništvo u Tešnju da postavi osmatrače i dojavljivače šumskih požara u Crnom vrhu, Krnjinu i drugdje. Jedan od većih šumskih požara 1952. godine izbio je iznad Mrkotića. Na spisku osiguranih izvršujućih članova Vatrogasnog društva Tešanj, oktobra 1952. godine, nalazi se trideset osam imena. Vrijedno je da se pomenu: Smajo Braković, Ibrahim Bukvić, Dedo Hodžić, Muhamed Ibrahimpašić, Rašid Deljkić, Hamza Ćehajić, Mahmut Bajramović, Aljo Kotorić, Hasan Ireiz, Safet Livnjak, Mehmedalija Bajraktarević, Smail Medarić, Huso Klobodanović, Muhamed Sarić, Adem Hatibović, Ibro Mujičinović, Bećir Ramović, Sakib Galijašević, Smail Puškarević, Rasim Handžić, Osman Kerić, Smail Kahrimanović, Ibro Kahrimanović, Petar Simić, Suljo Adilović, Muharem Kotorić, Hamdo Bešlagić, Mehemed Ireiz, Edib Abduzaimović, Hamzalija Bajraktarević, Edhem Hundur, Kemal Belagija, Hamzalija Prnjavorac, Adil Bedak, Mujo Pašić, Muharem Hadžihasić, Mehmedalija Dautefendić, Alija Braković.

Ispunjavanju svih postavljenih zadataka pristupilo se odgovorno i disciplinovano. Na znak sirene svi su se odazivali redovno. Iz sačuvanih izvještaja sreskom savezu DVD Tešanj u ljeto 1953. godine, vidi se da je Vatrogasno društvo Tešanjka imalo 22 aktivna i 5 pomažućih članova. Društvo u Tešnju imalo je tada 87 pomažućih čla-

nova a samo u julu te godine izvelo je 13 akcija. Tog mjeseca za odlikovanje za požrtvovan rad i zasluge, odnosno za spomenicu za provedene godine u vatrogastvu, Savezu dobrovoljnih vatrogasnih društava NR BiH predloženo je nekoliko starih i veoma zaslužnih društava. Bili su to: Osmo Kerić, vatrogasni oficir i komandir brigade, član Vatrogasnog društva od 1932. godine prethodno je odlikovan bronzanom medaljom. Adilović Suljo za koga se u obrazloženju kaže: »Nepunih 30 godina imenovani radi u društvu i do mak-maksimuma se zalaže, a naročito u čuvanju vatrogasnih sprava i opreme. Danas radi sa pionirima i postiže vrlodobre rezultate.«

Inače je vatrogasni oficir, odlikovan srebrnom medaljom. Za odlikovanja su predloženi još i: Bajraktarević Mehmedalija, vatrogasni oficir i Bukvić Ibrahim, predsjednik Saveza DVD Tešanj, te za spomenicu još i Dedo Hodžić, vatrogasac od 1928. godine, Smajo Braković, Hamza Ćehajić i Smail Kahrimanović, svi vatrogasci iz 1932. godine.

Jedan od osnovnih problema koji se u Sreskom savezu DVD Tešanj ističe jeste neposjedovanje cisterne, naročito kada se ima u vidu da tešanjski kraj za ljetnih suša nema dovoljno vode. Nedostaje i druga oprema i uniforme.

U 1954. godini, predsjednik Društva Muharem Kotorić uputio je zahtjev za novčanu pomoć Glavnom savezu dobrovoljnih vatrogasnih društava NR BiH radi dovršavanja vatrogasnog tornja. Međutim, ni u toj ni u naredne dvije godine toranj neće biti završen. U radu Društva osjećala se izvjesna kriza pa u godišnjem izvještaju kaže se, između ostalog, i ovo:

»To pitanje stručnog obrazovanja izvršujućih članova operativne jedinice nisu postignuti nikakvi rezultati u 1955. godini obzirom da je praktična vježba izvedena samo jedanput, a teorijskih predavanja na upoznavanju osnovnih pojmova iz vatrogasne taktike bilo je nešto više pa se ipak ne može reći da na ovom polju rada nisu postignuti bar neki uspjesi, pogotovo, ako se uzme u obzir da se praktična nastava odvijala nekoliko puta sa ručnim aparatima za gašenje požara, jer je ovo društvo u prošloj godini pomenimo organizovalo punjenje ovih aparata preduzećima i ustanovama u vlastitim prostorijama.

Činjenica je da se na ovom pitanju moglo više učiniti ali uslijed nenormalnih padavina kiša u prošloj godini čuvana je oprema da ne bi zakisla, jer ju je tada teško sušiti naročito crijeva... Što se tiče požara u prošloj godini desio se jedan manji na sušnici šljiva i 23 samoupale odžaka prouzrokovane slabom dimnjačarskom službom«.

Starosna struktura članstva bila je nepovoljna a broj članova jako smanjen. Ali već u narednoj godini Društvo je prilično podmlađeno.

Posebna pažnja posvećena je ostručavanju naročito podoficirskog kadra. Intervenisalo se prilikom četiri manja požara, četiri zapaljenja dimnjaka. Predsjednik društva je Tovirac Kosta da bi ga kasnije zamijenio Muharem Kotorić. Za 1957. godinu u Društvu su kao prioritetni postavljeni slijedeći zadaci:

— učvršćivanje discipline i povećanje broja vježbi,

— ostvarivanje veće saradnje sa masovnim organizacijama i pionirskom organizacijom,

— organizovanje ispita za ispitane vatrogasce i vatrogasne podoficire,

— bolje čuvanje i održavanje vatrogasnih sprava i onemogućavanje njihove upotrebe u nevatrogasne svrhe,

— rad na bržem omasovljenju Društva u cilju propagiranja vatrogastva, češće održavati javne vježbe,

Rezultati nisu izostali, te se na kraju godine moglo konstatovati kako je »vatrogastvo zauzelo vidno mjesto u našoj sredini.

Na dan vatrogastva od strane Saveza NR BiH, Društvu je dodijeljena pohvalnica kao najaktivnijem društvu na dobojskom srezu, dok su dva člana odlikovana srebrnom, a tri bronzanom medaljom. Jednom članu dodijeljena je pohvalnica a sedmorici spomenic

Društvo je i dalje oskudijevalo sa sredstvima. Opština Tešanj je spadala u izrazito nerazvijeno područje. Imala je svega dva industrijska kapaciteta: Ciglana i crepana u Jelahu i Tvornicu čarapa i trikotaže, te nekoliko zanatskih i drugih zadruga i ustanova. Infrastruktura je bila takođe nerazvijena. Dominantno mjesto imala je zemljoradnja i prihodi od zemljoradnje i to u individualnom sektoru.

Pionirska ekipa iz 1956. godine

Vježba pionira

Vatrogasna jedinica 1957. godine

Šest najstarijih vatrogasaca

Prva vatrogasna štafeta

Od društvenih organizacija, društava i udruženja građana, pored Dobrovoljnog vatrogasnog društva, dominirajuće mjesto imali su još i FK »TOŠK« i Odred izviđača »Huso Hodžić, i Amatersko pozorište. Sredstva koja su izdvajana za njihov rad ni izdaleka nisu zadovoljavala osnovne potrebe te su traženi različiti izvori finansiranja, a jedan od osnovnih bio je samofinansiranje.
Uspjesi koja su ova društva postizala temeljili su se na ogromnom entuzijazmu pojedinaca, grupa i većine njihovih članova. Od društvenih organizacija tražilo se da se uključuju u raznovrsne aktivnosti. Primjera radi navest ćemo dijelove dopisa upućene vatrogasnim društvima područja Doboj od strane njihovog Saveza.

Vatrogasna organizacija kao sastavni dio SSRN, dužna je da uzme vidnog učešća u opštoj predizbornoj aktivnosti za izbore narodnih odbora.

U ovoj kampanji u kojoj učestvuju sve društvene organizacije trebalo bi da i naša nađe svoje mjesto i uveliča značaj predstojećih izbora . . . Svaki član naše organizacije treba da uzme učešća u pripremama za izbore, djeluje među građanima na popularisanju izbora i prisustvuje zborovima birača, gdje će da govore o uspjesima i problemima vatrogasne službe.«

U istom dopisu od vatrogasnih organizacija traži se da se uključe u aktivnost povodom »Dječije nedjelje«:

»Obzirom da naša vatrogasna organizacija radi sa djecom, odnosno ima djece u svojim redovima, a u cilju uzajamnog pomaganja potrebno je da se naše vatrogasne organizacije povežu sa organizacijama pionira i društvima prijatelja djece, te da s njima načine plan rada koji bi imala dotična vatrogasna organizacija izvršiti tokom »dječije nedjelje«. U 1958. u centru grada izbio je požar. I pored brze intervencije vatrogasaca izgorela je krpara.

Do kraja pedesetih godina Društvo je sticalo sve veći ugled. Članstvo se u velikoj mjeri ustalilo. Istina, bilo je dosta i onih koji su dolazili, ostajali neko vrijeme i odlazili iz ovih ili onih razloga, dajući veći ili manji doprinos njegovom i svom razvoju. Izraženih velikih požara i nepogoda u tom vremenskom periodu nije bilo.

U 1960. godini desila su se samo tri manja požara ali i dvadeset dva zapaljenja odžaka. Odziv na gašenju požara bio je izvanredan. Inače u toj godini izvedeno je 39 vježbi i to dosta uspješnih zašto su posebno zaslužni Osmo Kerić i Edhem Hundur« koji su pokazali maksimum truda u prenošenju znanja i iskustva na mlađe drugove«.

Društvo je imalo 43 aktivna člana, od čega 3 oficira i 2 podoficira. Uz to okuplja i 26 pionira kod kojih je uspješno razvijena ljubav i interes za vatrogasnu službu. Preventivnoj zaštiti posvećivana je značajna

pažnja. U tu svrhu vršen je obilazak domaćinstava i ukazivano na opasnost od uskladištenja stočne hrane u blizini stambenih zgrada, zatim na potrebu čišćenja tavana i odžaka.

U privrednim i zadružnim organizacijama i ustanovama na području opštine dosta je učinjeno na obezbjeđenju od požara. Nabavljeno je dosta novih ručnih aparata za gašenje požara, oruđa, sanduka za pijesak, buradi za vodu i druge sitnije protivpožarne opreme.

Na vlastitu inicijativu Društvo je vlastitim sredstvima organizovalo kurseve za ispitane vatrogasce u Tešnju i Jelahu. Dotacija od strane Narodnog odbora opštine Vatrogasnom društvu za 1961. godinu iznosila je 500.000 dinara. Da bi se poboljšalo materijalno stanje Društvo je Trgovinskom preduzeću dio svojih prostorija izdalo u zakup.

Četveromjesečne suše su uzrokovale da se uvede i noćno dežurstvo. Od 39 aktivnih vatrogasaca, 32 su radnici, a samo 3 službenici. Preduzeća i ustanove na opštini sada posjeduju oko 100 ručnih aparata za gašenje požara pjenom, koje održavaju članovi Društva. Predsjednik je Obrad Kapor.

Vatrogasna jedinica u Jelahu dobro je radila, dok se jedinica na Tešanjci rasformirala.

Na V Skupštini Sreskog vatrogasnog saveza Doboj, održanoj marta 1963. godine, konstatovano je da u Savezu djeluje 36 dobrovoljnih vatrogasnih društava, od čega su 13 u privrednim organizacijama. Pored njih djeluju i tri profesionalna vatrogasna društva. Tešanjska privreda krenula je bržim razvojem što se odrazilo i na materijalne prilike Društva, čiji su ukupni prihodi u 1963. godini iznosili 2.794.846 dinara. Više od trećine tih sredstava utrošeno je za kupovinu vatrogasnih kola (kamiona), nabavke novih sprava i opreme i adaptaciju zgrade. Značajna intervencija u zimu te godine izvršena je na gašenju požara u Korpari Tapetarskog preduzeća »Ukus« u Tešnju i gašenju šumskog požara u Crnom Vrhu. Pri gašenju prvog požara i pored pomoći vatrogasaca iz Doboja bilo je malo uspjeha. Jedan od uzroka bio je i taj što su se uslijed snažne hladnoće sprave i voda zamrzli a gorjeli su lakozapaljivi materijali. Drugi požar se desio u vrijeme najvećih ljetnih žega, pa je prijetila opasnost da vatra zahvati veći šumski kompleks. Zahvaljujući efikasnoj vatrogasnoj intervenciji i pomoći građana, požar je za nekoliko sati uspješno lokalizovan.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Tešanj dobro sarađuje i gaji prijateljske odnose sa mnogim vatrogasnim društvima, a naročito vatrogasnim društvima iz Žepča, Teslića, Zavidovića i Doboja.

U 1964. godini izvršeno je proširenje vatrogasnog doma u Tešnju. Dobrovoljnim radom ušteđeno je oko 600.000 dinara. Činjenica da se u toj godini nije desio nijedan ozbiljan požar, kazuje preventivni rad koji je bio uspješan. Toga ljeta desila se veća poplava. Zajedno sa osta-

lim subjektima u zaštiti ljudi i imovine uspješno su učestvovali i vatrogasci.

Predsjednik Društva je Osman Deljkić, a u penziju odlazi Osmo Kerić viši vatrogasni oficir, zaslužan član društva i njegov komandir od oslobođenja pa sve do tog trenutka kada se proglašava za počasnog komandira Vatrogasnog društva u Tešnju. Na mjestu komandira jedinice zamijenio ga je Edhem Hundur.

U skladu sa snažnijim privrednim razvojem opštine i Dobrovoljno vatrogasno društvo Tešanj našlo se na prekretnici svoga snažnijeg razvoja. Njegova uloga i značaj uveliko su porasle i mora se priznati i bile priznate od svih društvenih faktora. Odgovornost na zaštiti, čuvanju i spašavanju narodne imovine postalo je njegov patriotski najprioritetniji društveni zadatak. Sve više je isčezavalo vrijeme kada je njegov rad ovisio o dobroj volji, humanosti i prilozima pojedinaca. Njegova organizacija je postavljena na čvrste temelje, rad i normalno funkcionisanje i finansiranje određivao je Zakon i zakonski propisi.

Za 1965. godinu predložen je finansijski plan u visini 16,000.000 dinara. Pomažuućih članova bivalo je sve manje. Njihova uloga se gubila i svodila na simboliku. Zanimljivo je da danas Društvo ima jednog pomažuućeg člana koji redovno od oslobođenja plaća članarinu. To je bivši trgovac Halid Turalić, koji ne želi da prekine tu lijepu, ali za ovo vrijeme izlišnu tradiciju.

Pionirska ekipa 1969. godine

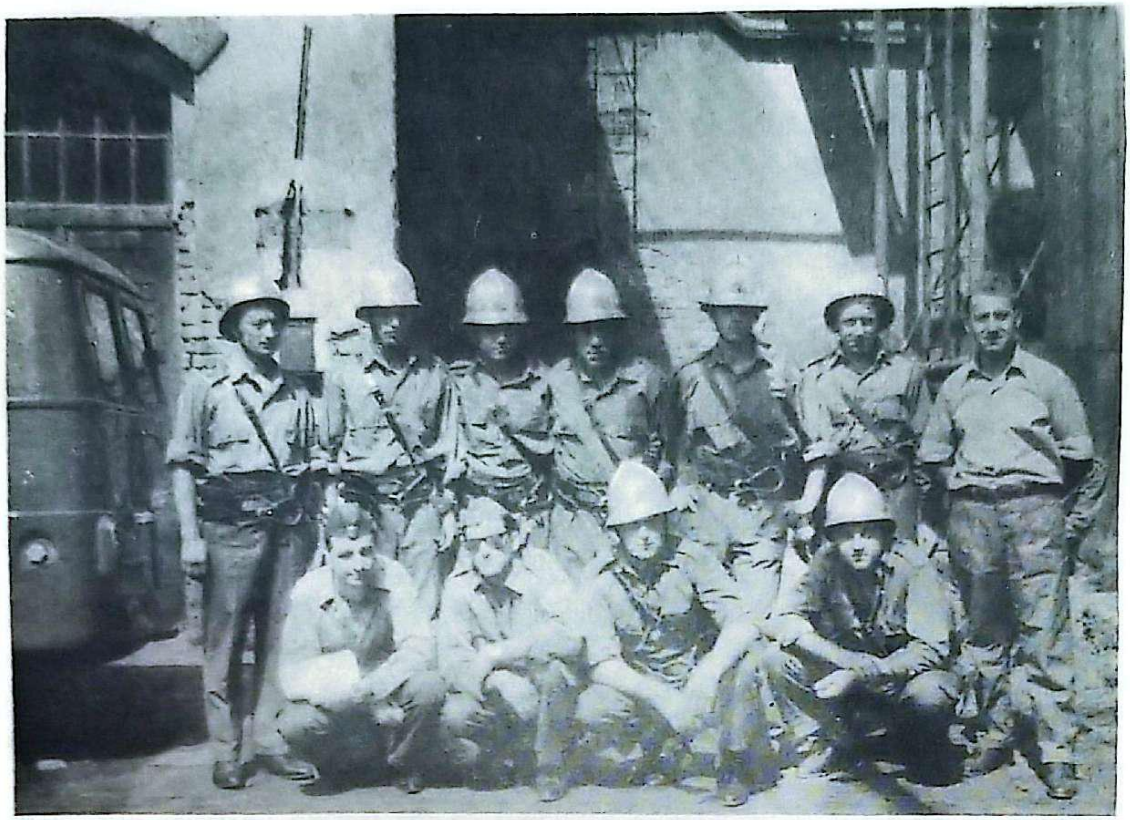

Radna posjeta IDVD Destilacije

Prvaci Jugoslavije 1971. godine

Požar u »Ukusu« 1973. godine

OSNIVANJE MEĐUOPŠTINSKOG VATROGASNOG SAVEZA TESLIĆ — TEŠANJ

Početkom novembra 1965. godine okupili su se delegati vatrogasnih društava Teslić i Tešanj i u prostorijama Destilacije i održali Skupštinu na kojoj su konstituisali Međuopštinski vatrogasni savez Teslić—Tešanj, sa sjedištem u Tesliću.

Skupštini je prisustvovao broj delegata proporcionalno broju članova društva.

Kao gosti prisustvovali su funkcioneri obadvije opštine i predstavnici drugih institucija i preduzeća.

U Upravni odbor Saveza izabrani su:

1. Sudar ing. Zlatibor, predsjednik,
2. Stokić Milorad, sekretar,
3. Krstić Milorad, zam. predsjednika,
4. Arapović Slavko, blagajnik,
5. Tešić Bogdan, komandir vatrogasnog odreda,
6. Stefanović Ivica, član
7. Trbaković ing. Kemal,
8. Terzić Fahir, član
9. Pilav Muharem, član
10. Hundur Edhem, član
11. Bakarević Enver, član.

U Štab Komande vatrogasnog odreda sačinjavali su, pored komandanta Bogdana Tešića i ađutanta Fahira Terzića, i komandiri vatrogasnih jedinica koji su činili Savez. Bila su to:

Industrijsko vatrogasno društvo Destilacija, Industrijsko vatrogasno društvo »Borija«, te dobrovoljna vatrogasna društava Tešnja i Teslića.

Komanda vatrogasnog odreda svoje operativne zadatke prema svojim mogućnostima marljivo je obavljala.

Prva redovna skupština Saveza održana je poslije dvije i po godine (20. aprila 1968). Novi članovi Upravnog odbora iz DVD Tešanj bil su: Muhamed Sarić, Edhem Hundur i Osman Gazić.

Gosti svečane sjednice

Proslava 70-godišnjice

Proslava 70-godišnjice

Proslava 70-godišnjice

Sa kursa ispitanih vatrogasaca

Vatrogasni Podmladak

POZDRAVNO PISMO UPUĆENO DRUGU TITU PRILIKOM PREDAJE VATROGASNE ŠTAFETE DRUŠTVA

Voljeni druže Tito,

Povodom Tvog 85-tog rođendana i 40-togodišnjice uspješnog rukovođenja našim Savezom komunista, mi, članovi Dobrovoljnog vatrogasnog društva Tešanj, želimo da Ti uputimo srdačne čestitke sa željom da nas još dugo vodiš u nove pobjede u izgradnji socijalizma i boljeg sutra.

Isto tako, dragi druže Tito, mi pioniri, omladinci i stariji vatrogasci i ovoga puta se obavezujemo da ćemo biti dosljedni u sprovođenju Tvoje ideje širenja bratstva i jedinstva među narodima i narodnostima, kao i na sprovođenju koncepcije opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, koja je postala sastavni dio života svakog našeg građanina i radnog čovjeka naše socijalističke samoupravne zajednice.

Kao članovi ovog društva i dalje ćemo raditi na svom usavršavanju i stručnom osposobljavanju za izvršavanje svih humanih zadataka na spašavanju lica i imovine koja je plod uloženog truda ljudi naše lijepe domovine.

Tešanj, 9. aprila 1977. godine.

ČLANOVI
DOBROVOLJNOG VATROGASNOG DRUŠTVA
T E Š A N J

1965 — 1985 — GODINE PUNE AFIRMACIJE

Vatrogasni savez Jugoslavije, 1965. godine imao je u svom sastavu 6.174 jedinice, od čega 210 profesionalnih, sa ukupno 184.000 članova. Dobrovoljno vatrogasno društvo Tešanj zasigurno je spadalo među bolja društva. Zbog toga ga je Vatrogasni savez Jugoslavije odlikovao Vatrogasnom zvijezdom II stepena, Zlatna medalja za požrtvovan rad dodijeljena je Mehmedaliji Bajraktareviću i Edhemu Hunduru, srebrna Ademu Bešlagiću, Smaji Brakoviću, Sakibu Galijaševiću, a bronzana Ekremu Jabandžiću, Fadilu Medariću, Muhamedu Brakoviću, Fehimu Smailbegoviću i Zulfi Dizdareviću.

U 1966. godini nabavljena je, a 1967. godine instalirana je električna alarmna sirena dometa 8.000 metara. Društvo je imalo dva profesionalca. Na mjestu komandira jedinice, Edhema Hundura, zamijenio je Fahir Terzić, koji će tu dužnost s prekidom od jedne godine, obavljati, sve do danas (1985. godine). Za pomenute dvije godine nabavljena je jedna autocisterna i jedan kombi.

U knjizi požara za 1968. i 1969. godinu registrovano je dvadeset požara, uglavnom manjih. Jedan od većih bio je šumski požar koji je izbio u Crnom Vrhu 7. 4. 1968. godine. Na njegovom gašenju učestvovalo je 20 vatrogasaca i 28 građana.

Kako se susretalo sa brojnim teškoćama na završetku šeste decenije Društvo je ipak uspješno vršilo svoju ulogu. Iako su mu nedostajala sredstva, uspjelo je da se poprilično opremi. Raspolagalo je sa četiri motorna vozila: cisternom kapaciteta 2.200 litara vode sa svom potrebnom ugrađenom opremom za požarne intervencije, »fijatom« od dvije tone, specijalnim vatrogasnim vozilom »kombi« IMV i jednim običnim kombijem. Pored motornih vozila i ostale opreme Društvo raspolaže sa dvije motorne pumpe »SORA« od 800 litara i dvije motorne pumpe TMZ. Ima tri profesionalno zaposlena vatrogasca. Okosnicu Društva činili su: Enver Abduzaimović, Ibro Bećarević, Enver Bakarević, Osman Bešlagić, Ratko Đurić, Asim Galijašević, Edhem Hundur, Šemso Halilović, Meho Halilović, Salih Hadžiedhemović, Hasan Handžić, Bećir Kadić, Bahrija Kahrimanović, Šemsudin Ibrahimović,

Hidajet Mehinagić, Rešad Prnjavorac, Muhamed Ramović, Kemal Subašić, Ibro Saračević, Omer Sejdinović, Fehim Smailbegović, Fahir Terzić, Hamzalija Terzić, Husein Jahić, Mujo Kadić, Sulejman Hodžić, Edib Turalić, Aziz Dervišević, Osman Gazić, Ekrem Jabandžić, Muhamed Sarić, Suljo Silajdžić, vatrogasac preko 30 godina i spremištar u slučaju intervencija, Marko Rajkovača i Edib Mahmutefendić.

Vrijedno je pomenuti da je u 1969. godini organizovan kurs za ispitane vatrogasce koji je sa uspjehom završilo dvadeset omladinaca. Postignuti su zapaženi rezultati na međuopštinskom takmičenju u Tesliću i zonskom vatrogasnom takmičenju u Bosanskom Brodu. Pionirska ekipa i na jednom i drugom takmičenju zauzela je prvo mjesto, a omladinska drugo mjesto.

U zvaničnom dokumentu za rad u 1970. godini kaže se: »Dobrovoljno vatrogasno društvo u Tešnju iz godine u godinu postiže sve bolje rezultate i ostvaruje planirane zadatke i tako je steklo veliku afirmaciju . . .

U protekloj godini na području opštine nije bilo požara niti materijalnih šteta što je, pored ostalog, i rezultat preventivnog vatrogasnog djelovanja. Na području koje obezbjeđuje i čuva od požara, naše društvo, postoji 36 radnih organizacija od kojih je sa 31 sklopljen ugovor o održavanju požarno-preventivnih mjera . . . Društvo sa vodom u Jelahu ima 64 člana i svi su ispitani vatrogasci. Pored aktivnog članstva društvo ima i 5 počasnih članova, 2 rezervna i 308 pomažućih«. Veliki događaj 1971. godine, predstavljalo je osvajanje prvog mjesta pionirske ekipe na Saveznom takmičenju u Kraljevu. Umjesto dotadašnjeg predsjednika Edhema Hundura, izabran je Ratko Đurić, a za sekretara Salih Hadžiedhemović. Ekipu je uvježbavao komandir jedinice Fajko Terzić. Za rad i pregalaštvo Društvo je dobilo Septembarsku povelju Skupštine opštine Tešanj.

Najveći poslijeratni požar u tešanjskom kraju izbio je 9. januara 1973. godine u Tvornici namještaja »UKUS« u Tešnju. Tvornica je izgorjela, a šteta je procijenjena na oko dvije milijarde starih dinara.

IZ IZVJEŠTAJA KOMANDE JEDINICE O POŽARU U »UKUSU«

Kritičnog dana, 9. januara 1973. godine, naš profesionalni vatrogasac Kemal Subašić nalazio se u prostorijama društva i primio je dojavu požara od Samaila Srkalovića, radnika, preduzeća »UKUS«. Dojava je primljena tačno u 10,35 časova. Tog trenutka u prostorijama, su se nalazili i druga dva profesionalca, Fajko Terzić i Hamdija Hrvić. Najava požara bila je prilično nejasna. Glasila je: »Gori UKUS«. Dežurni je istog momenta provjerio poziv pitajući: »Šta gori«. Dobio je isti odgovor. Odmah je data uzbuna sirenom. Vatrogasnim navalnim

kolima (cisternom) dva profesionalca i četiri dobrovoljca krenuli su na mjesto požara, gdje se stiglo za pet minuta. Odmah je stiglo i drugo vozilo kombi bačvom tutugena i dvadeset vatrogasnih aparata. Požar je izbio u sredini hale i prenio se na ostale dijelove fabrike. Naročito je bila ugrožena lakirnica i tapetarija.

Komandir je izbio plan kojim je trebalo da se djeluje sa dva mlaza vode i jednim mlazom mehaničke pjene, s tim da je napajanje navalnih kola — cisterne vrši iz hidrantske mreže. Međutim, hidrantska mreža je bila neispravna. U prvom naletu zbog prevelike gužve koju su stvorili pridošli radnici iz okolnih radnih organizacija, koji su se neorganizovano kretali oko objekta u želji da pomognu, nije se mogla upotrijebiti mehanička pjena, jer su radnici prosto razgrabili vatrogasna crijeva, tako da se uspjelo upotrijebiti samo 2.000 litara vode iz cisterne koju su ispraznila tri mlaza za dvije minute. Napajanje se dalje vršilo motornom pumpom SORA. U međuvremenu je cisterna otišla da se napuni iz hidranata »Pobjede«, ali i ovi hidranti su bili neispravni, pa se otišlo na rijeku gdje je izvršeno punjenje.

Obzirom da Društvo raspolaže sa svega 300 metara C-crijeva i 150 metara B-crijeva, nije se mogla uspostaviti dobra mreža niti obuhvatiti objekat u cijelosti. Međuvremeno su vatrogasci zaposleni u Tvornici čarapa postavili jednu liniju na postojeći hidrant radi sprečavanja i širenja požara na njihovu tvornicu.

Nakon davanja uzbune dežurni vatrogasac — dobrovoljac pozvao je u pomoć Teslić, Doboj, Maglaj i Žepče. U roku od četrdesetak minuta na mjesto požara pristiglo je 11 vatrogasaca iz Doboja sa dvije cisterne, 26 vatrogasaca iz Teslića (IDVD Destilacija, IDVD Borija i DVD) s jednom cisternom i dvoja specijalna kola, 14 vatrogasaca iz Maglaja i jednim kolima i kao poslednji 6 vatrogasaca iz Žepča.

Iz Tešnja je učestvovalo 46 vatrogasaca, a svih skupa 102 vatrogasca.

Obzirom da se u momentu požara u hali nalazila ogromna količina drvenog materijala, te mu je intenzitet bio ogroman i pored velikog broja vatrogasaca i ostalih vozila nije se mogao ugasiti i sve se svelo na zaštitu okolnih objekata. Otklanjanje posljedica požara trajalo je sve do 23,30 časova, jer je postojala bojazan da se on ponovo pojavi.

* * *

U svom zvaničnom izvještaju Sekretarijat za unutrašnje poslove Doboj konstatovao je:

»Uvidom na licu mjesta, konstatovano je da su vatrogasne jedinice na požaru dobro intervenisale, ali imajući u vidu specifičnosti objekata, te kasnu najavu i razbuktalost požara objekti se nisu mogli spasiti, izuzev lokalizacije istog i branjenja okolnih pratećih objekata preduzeća.«

* * *

Na trećem omladinskom međunarodnom vatrogasnom logorovanju u Donumertiefu u SR Njemačkoj osvojili su jednu srebrnu i jednu bronzanu medalju. Na ovom takmičenju naročito su se istakli Ekrem Silajdžić, koji je osvojio srebrnu i Mirsad Hadžiedhemović, koji je osvojio za svoju ekipu bronzanu medalju.

Naredne godine sredinom oktobra zbog obilnih kiša Sava je zaprijetila da poplavi Bosanski Šamac. U njegovoj odbrani učestvovali su 16 dana i vatrogasci iz Tešnja. Bili su angažovani: Mujo Handžić, Kemal Subašić, Husein Jahić, Husein Kahrimanović, Mesud Hotić, Fahir Terzić i Salih Hadžiedhemović.

24. i 25. maja 1975. godine veoma svečano proslavljena je 70-togodišnjica postojanja i rada Društva. Program je bio vrlo bogat.

— budnica uz limenu glazbu,
— defile i demonstracija vježbi vatrogasnih jedinica,
— svečana sjednica Društva,
— drugarsko vatrogasno veče sa bogatim kulturno-umjetničkim programom i drugo.

Pozivi za prisustvovanje svečanosti između ostalih, upućeni su i na adrese 47 vatrogasnih društava širom Jugoslavije. Odbor za obilježavanje činili su: Alija Galijašević, predsjednik, zatim, Hamzalija Škapurević, Salih Sarić, Sead Smailbegović, Jusuf Mešić, Nusret Mešić, Sead Galijašević, Augustin Mandić, Hakija Mulabdić, Meho Bajraktarević, Edhem Hundur, Salih Hadžiedhemović, Fahir Terzić, Ratko Đurić, Osmo Kerić i Muhamed Ibrahimpašić.

Ovaj jubilej krunisan je Zlatnom medaljom Vatrogasnog saveza BiH koju je tom prilikom svečano primio u ime društva njegov tadašnji predsjednik Hamzalija Škapurević.

Doprinos slavlju dale su i ekipe takmičara: omladinska »B« ekipa, koja je osvojila prvo mjesto na Regiji i plasirala se za republičko takmičenje. Omladinska i pionirska »A« ekipa kao i seniori zauzeli su druga mjesta u svojim kategorijama.

Na republičkom takmičenju održanom u Brčkom 6. i 7. septembra pionirska »B« ekipa osvojila je prvo, a omladinska ekipa drugo mjesto.

POPLAVA

U večernjim satima, 23. jula 1976. godine, Tešanj i Tešanjku zahvatila je katastrofalna poplava, čiji će tragičan bilans, pored ogromnih šteta biti, na žalost, i osam ugašenih ljudskih života. Uzbuna vatrogasnom sirenom data je u 21,40 časova. Odmah se pristupilo spašavanju ljudi i imovine u čemu je učestvovalo 46 vatrogasaca sa jednom cisternom, 2 kombija i motornim vozilom »Zastava 750« i osta-

lom pratećom opremom. Prvo je zatražena pomoć iz »UKUSA«. Upućeno je sedam vatrogasaca sa motornim vozilom i pumpom ROZENBAUER, koji su se probili opasno ugroženim putem. Prijetila je opasnost da vodena stihija probije u proizvodni prostor fabrike.

Odjeljenje je radilo do 5 časova narednog dana. Grupa od 22 vatrogasca radila je na spašavanju vozila sa parkinga pored nabujale rijeke, te dokumentacije Privredne banke i Službe društvenog knjigovodstva. Mnogi građani obraćali su se za pomoć, pa su manje grupe vatrogasaca upućivane na spašavanje i izvlačenje njih i poplavljene imovine. Nakon što je saobraćajnica postala prethodna za vatrogasce upućeni su na Tešanjku. Radili su na spašavanju stanovništva i sa krovova kuća i vodom ugroženih kuća. Po završetku spašavanja i smirivanju vode članovi Društva učestvuju u sanaciji posljedica poplave. Za 10 dana dali su 3.379 dobrovoljnih radnih sati.

* * *

Bila je to još jedna velika provjera spremnosti i svijesti članova društva koja je uspješno okončana. Nije se štedio ni trud ni vrijeme. Rizikovali su se vlastiti životi da bi se spasavali tuđi i tuđa imovina a da za to nije traženo ni priznanje niti bilo kakva naknada. To je ono što je oduvijek krasilo članove Društva i što je bilo i ostalo u duhu njegove tradicije.

Grupa učesnika u odbrani od poplave

Još jedna uspjela vježba

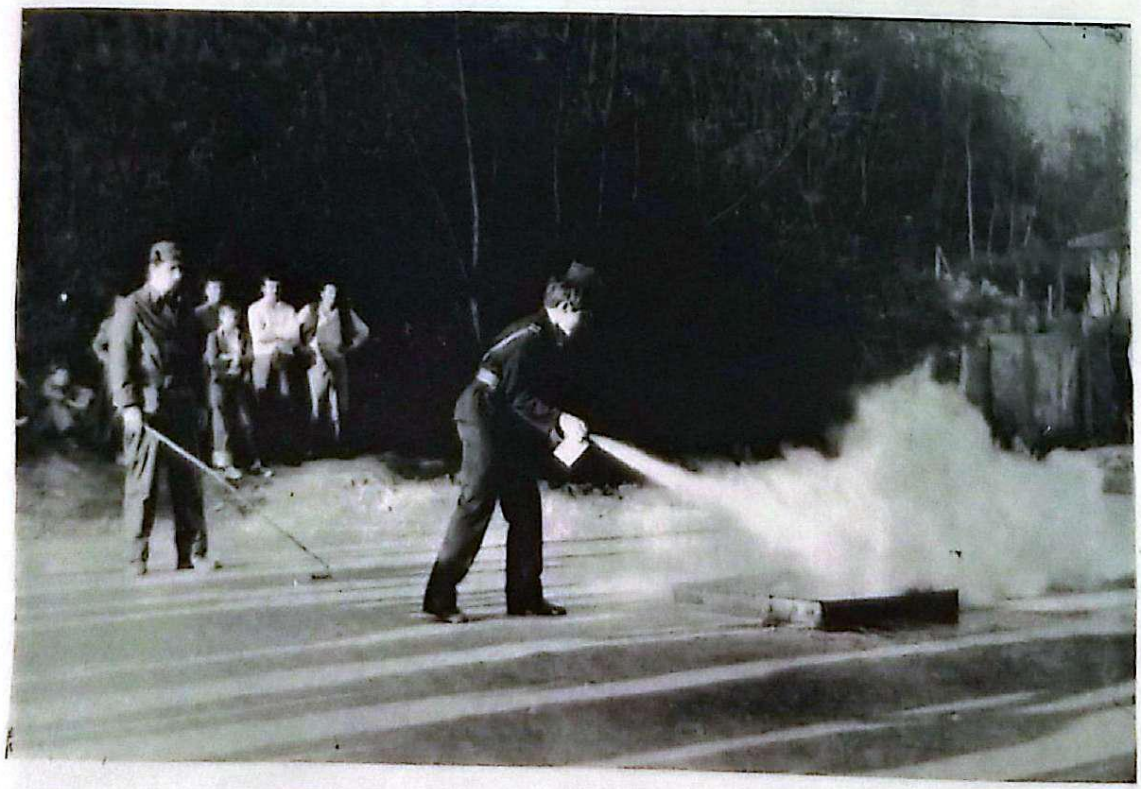

Obuka najmlađih

Uvijek pripravni da pomognu

* * *

U izvještaju za tu, godinu između ostalog, kaže se da Društvo ima 166 članova od kojih su 14 žene. Članstvo čine, uglavnom, radnici. Izvršeno je i bratimljenje sa društvima iz Novog Travnika i Viteza. Pionirska »B« ekipa je osvojila prvo mjesto u Jugoslaviji na četvrtom saveznom takmičenju u Makarskoj.

Tehnička opremljenost društva bila je slijedeća:

1. navalno vozilo — cisterna kapaciteta 2.500 litara vode, nabavljena 1966. godine,
2. prateća cisterna kapaciteta 5.000 litara vode, nabavljena 1976. godine,
3. dva kombija, jedan nabavljen 1969, a drugi 1974. godini,
4. motorna pumpa »ROZENBAUER« kapaciteta 800 litara vode u minuti, nabavljena 1973. godine,
5. vatrogasnih cijevi 39 metara,
6. vatrogasnih aparata S-100, 1 komad,
7. vatrogasnih aparata S—6 5 komada, a S—9,5 komada, aparata CO—2 2 komada za gašenje početnih požara prouzrokovanih strujom,
8. dva komada izolujućih aparata za ulazak u zatrovane prostorije,
9. šest zaštitnih maski,

10. vatrogasnih šljemova 45, penjačkih opasača 27, radnih uniformi 40, svečanih 34, a pionirskih uniformi 40 komada

11. vatrogasnih ljestava 7 komada od čega samo jedne preko 10 metara visine.

Ovakva tehnička opremljenost, konstatuje se, ni izdaleka nije bila zadovoljavajuća. I sam prostor je postao nezadovoljavajući.

U 1977. godini struktura Dobrovoljnog vatrogasnog društva Tešanj bila je slijedeća:

STAROSNA STRUKTURA ČLANSTVA IZGLEDA OVAKO:

— od 18 do 30 godina starosti	53 člana,
— od 31 do 40 godina starosti	38 članova,
— od 41 do 55 godina starosti	24 člana,
— preko 55 godina starosti	4 člana.

ČLANSTVO PO STAŽU U VATROGASTVU

— do 10 godina neprekidnog rada	78 članova,
— od 10 do 20 godina staža	26 vatrogasaca,
— od 20 do 30 godina staža	11 vatrogasaca,
— preko 30 godina staža	4 vatrogasca.

KVALIFIKACIONA STRUKTURA ČLANSTVA

— nekvalifikovanih radnika	7
— polukvalifikovanih radnika	28
— kvalifikovanih radnika	50
— visokokvalifikovanih radnika	20
— niža stručna sprema	2
— srednja stručna sprema	9
— viša stručna sprema	1

NACIONALNA STRUKTURA I SASTAV

— Muslimana	101
— Srba	6
— Hrvata	12

RADE U RADNIM ORGANIZACIJAMA

	vatrogasaca
— SOUR »Izgradnja«, OOUR »Univerzal«	3
— Osnovna škola »Huso Hodžić« Tešanj	2
— Dom zdravlja Tešanj	1
— Sekretarijat za unutrašnje poslove Tešanj	1
— UPI Sarajevo, OOUR »Zvečaj« Tešanj	1
— Skupština opštine Tešanj	3

— Narodni univrzitet Tešanj 1
— OOUR »Zadružni magazin« Tešanj 5
— Fabrika pumi i prečistača »Pobjede«, 23
— Tvornica kožne galanterije »Sloga« Tešanj 2
— Fabrika konfekcije »Napredak« Tešanj 4
— Tvornica čarapa Tešanj 18
— Industrija namještaja »UKUS« Tešanj 10
— Tvornica autosvećica Tešanj 6
— Industrija građevinskog materijala »Usora« Jelah 16
— Pošta Tešanj 3
— »Energoinvest« Sarajevo, OOUR Doboj 2
— lica koja se bave privatno-profesionalnom djelatnošću 2
— profesionalni vatrogasci 5
— ostalih 9 članova

Od ukupnog broja članova, članovi Saveza komunista Jugoslavije su 36 vatrogasaca, koji sačinjavaju Aktiv SK u Društvu.

Ukupni prihodi Društva za 1977. godinu iznosili su 1,065.743,00 dinara.

Naredna godina ostaće zapamćena po velikom broju šumskih požara. Zanimljivo je da se u toku samo jednog dana, i to baš u vrijeme održavanja ispita za ispitane vatrgasce, desilo čak sedam šumskih požara na kojima su članovi Društva intervenisali. Aktivno članstvo te godine bilo je raspoređeno u devet odjeljenja sa po 38 vatrogasaca.

Sa DVD »Autoprevoz« Čačak izvršeno je bratimljenje i potpisane su Povelje. Na mjestu predsjednika je Hamzalija Škapurević, koga je potom zamijenio Salih Hadžiedhemović.

U vikend brigadi na SORA-78 na izgradnji pruge Doboj — Sarajevo učestvovalo je 16 članova Društva.

Novi kurs za ispitane vatrogasce, koji je započeo 20. decembra, završen je 19. februara 1979. Za 120 časova realizovano je 5 tema. Kurs su pohađala 58 kandidata, a 52 su sa uspjehom položila ispite.

Na Republičkom vatrogasnom takmičenju, održanom u Goraždu 24. septembra 1979. godine, omladinska i pionirska ekipa osvojile su prva mjesta i pored zlatnih medalja za nagradu dobile se dvije vatrogase motorne pumpe.

Takmičarsku ekipu »B« pionira sačinjavali su:

1. Husein Jahić, komandir ekipe,
2. Mešinović Rezah,
3. Ahmetagić Asim,
4. Braković Enver,
5. Jahić Muris,

6. Husremović Muris,
7. Krdžalić Suljo,
8. Tahirović Hajrudin,
9. Kahvić Hamdo,
10. Kahrimović Indir,
11. Adžamija Avdija i
12. Hodžić Mensur.

Takmičarsku ekipu omladinaca sačinjavali su:

1. Subašić Kemal, komandir
2. Ajanović Advan,
3. Hotić Jasmin,
4. Rakić Vahdet,
5. Mehinagić Nedim,
6. Galijašević Enes,
7. Terzić Amir,
8. Livljak Suad,
9. Galijašević Nurija,
10. Mešić Suvad,
11. Rajkovača Tonko,
12. Kahrimanović Muris.

Pripreme za Savezno takmičenje obaviće se na Tjentištu.

Potpisivanje Povelje o bratimljenju sa DVD »Autoprevoz« Čačak

Potpisivanje Povelje

Na području opštine u 1979. godini radile su pet OOUR i dvije RO sa po četiri OOUR, čiji su objekti spadali u prvu kategoriju zapaljivosti, zatim 10 OOUR i jedna RO sa pet OOUR čiji objekti spadaju u drugu kategoriju zapaljivosti i preko 70 organizacija čiji objekti spadaju u treću kategoriju zapaljivosti.

Zakonom o zaštiti od požara kaže se da zaštita od požara predstavlja djelatnost od posebnog društvenog interesa, a društveno-politička zajednica i njeni organi, osnovne organizacije udruženog rada, druge samoupravne organizacije i zajednice, kao i građani dužni su da organizuju i obezbjeđuju zaštitu od požara.

Učesnici svečane sjednice

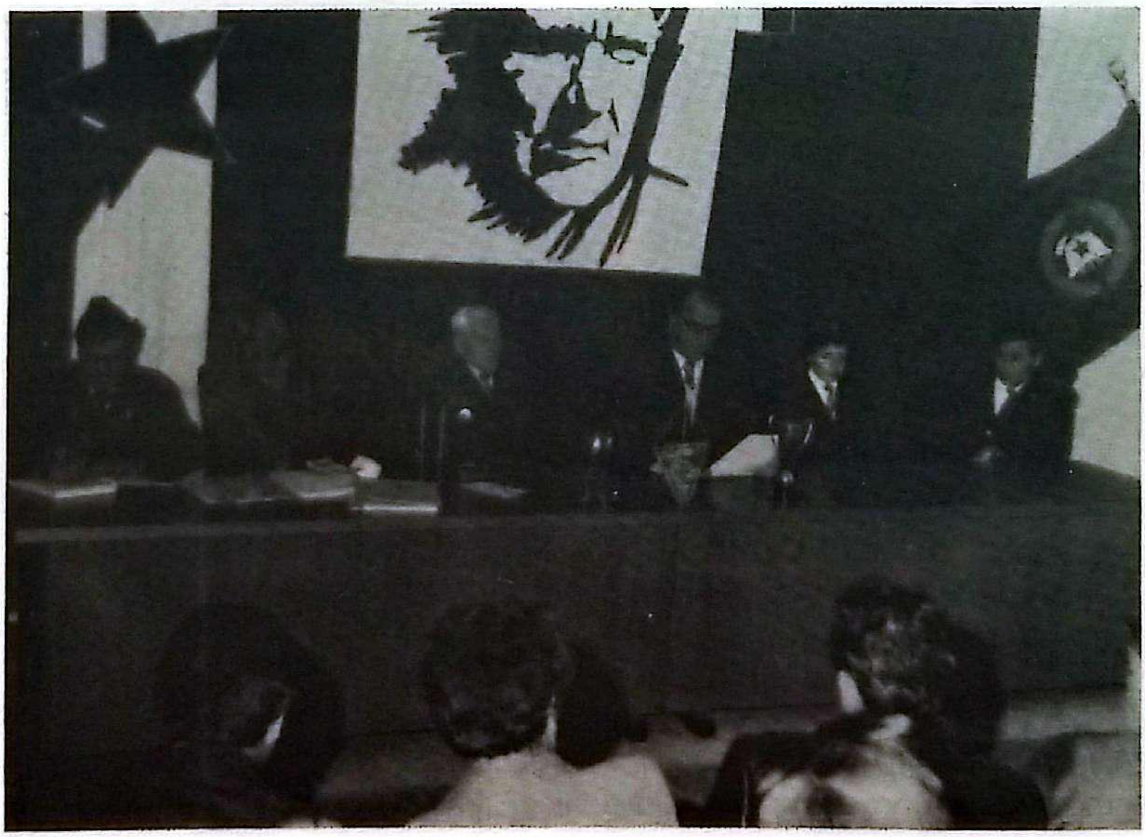

Radno Predsjedništvo

Na tešanjskoj opštini u 1979. godini djeluje jedno teritorijalno i industrijsko vatrogasno društvo — Tvornice svećica, RO »Pobjeda«, »Napredak« i »UKUS«.

U narednoj godini desilo se sedam pošara od čega tri u društvenom sektoru.

Uspostavljena je saradnja sa IDVD »Dalmatinka« Sinj, koje se Društvu obratilo pismom:

»Čitali smo u »Areni« članak o Vašem društvu, a naročito o hrabrim drugaricama Hanifi, Ljubici, sestrama Ani i Ljubici te Ani II i Srđanki. Nakon toga smo došli na ideju da Vam uputimo ovo pismo, kao prvi naš kontakt.

Naše društvo je u sastavu RO »Dalmatinka« predionica i tvornica konca — Sinj, a osnovano je prije 27 godina. Trenutno broji 107 članova, od toga 40 aktivnih članica također hrabrih i neustrašivih.

Jedina nagrada za njihov rad i zalaganje je sedmodnevno putovanje kroz domovinu. Obišli smo sve krajeve, a ovu godinu imamo u planu obići Beograd — Kragujevac — Titovo Užice.

Koristimo priliku da Vas izvijestimo i ujedno pozovemo na našu Godišnju skupštinu koja će se održati 15. marta 1980. godine u našoj tvornici sa početkom u 10 sati.

Nadamo se da će te uputiti Vaše predstavnike i da će to biti prvi korak ka našoj daljnjoj suradnji.

Drugarski Vas pozdravljamo, predsjednik Viculin Nikola«.

Sportski susreti vatrogasaca

Sportski susreti vatrogasaca

Kurs ispitanih vatrogasaca

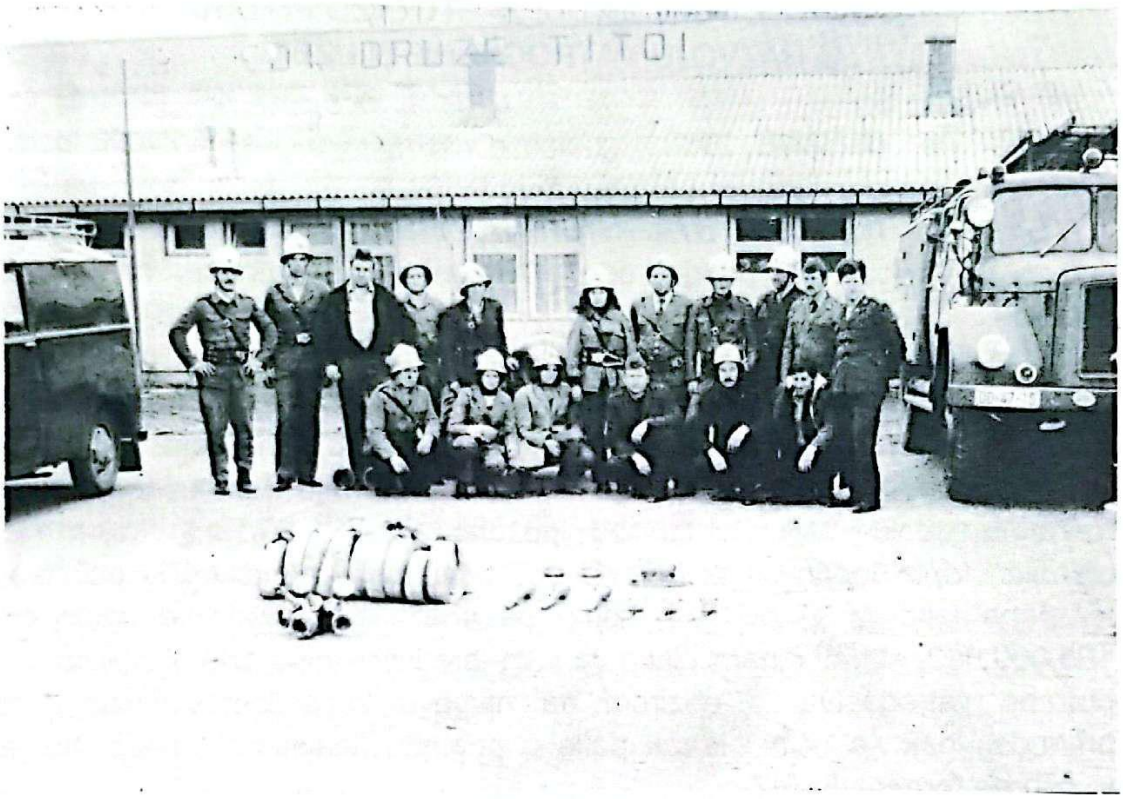

Ispitani vatrogasci

Omladinska ekipa na Zonskom takmičenju — Bosanski Brod 1979.

OSNIVANJE I ULOGA SIZ ZAŠTITE OD POŽARA U RAZVOJU VATROGASNE SLUŽBE

Sve do početka 1980. godine, vatrogastvo se finansiralo iz sredstava budžeta Opštine Tešanj u vidu dotacije.

Sredstva dobivena dotacijom ni izdaleka nisu mogla podmiriti potrebe vatrogastva, pa je ono i stagniralo u odnosu na razvoj privrede.

Izlaskom Zakona o zaštiti od požara, u kome su društveno-političke zajednice obavezne da formiraju SIZ zaštite od požara radi sigurnijeg izvora finansiranja vatrogasne službe, Skupština opštine Tešanj, početkom 1980. godine donijela je Odluku o osnivanju Samoupravne interesne zajednice za zaštitu od požara opštine Tešanj, kojom je utvrdila stopu doprinosa iz LD, od poljoprivrede i zanatstva. U početku, ta stopa iznosila je 0,12 %i njome se obezbijedilo godišnje iznos od 165,000.000 starih dinara. Iako ni ova sredstva nisu bila dovoljna za potrebe vatrogastva, s obzirom na njegovu zaostalost za razvojem privrede, ipak se učinio korak dalje u pogledu finansiranja nego što je to bilo do formiranja SIZ-a.

Danas SIZ raspolaže sa oko 560,000.000 starih din godišnje i od tih sredstava finansiraju se 5 vatrogasnih jedinica. Najveći dio sredstava SIZ koristi matično Vatrogasno društvo u Tešnju, a povremeno se dotiraju i ostale jedinice u radnim organizacijama: Tvornici svećica, »UKUSU«, »Pobjedi« i »Napredku«.

Iz sredstava SIZ finansiraju se potrebe u vatrogastvu u nabavci savremenih sprava i opreme za jedinice, izgradnju spremišta, nabavku hemijskih sredstava i slično.

Siz je formiran sa svim samoupravnim organima: Skupštinom, Izvršnim odborom, Odborom samoupravne kontrole i drugim radnim tijelima. Skupštinu sačinjavaju 47 delegata i za sada, to je zajednica koja radi bez profesionalnog lica.

Svakako, osnivanjem ove zajednice, oblast vatrogastva na opštini Tešanj osjeća se napredak, bolji i sigurniji izvor i način finansiranja, bolja organizacija rada vatrogasnih jedinica, bolja preventiva itd.

Nastojanja Zajednice i matičnog vatrogasnog društva su danas usmjereni na izgradnju novog vatrogasnog doma, s obzirom da je sadašnji postao potpuno neuslovan za rad i više ne služi svojoj namjeni. Aktivnost oko izgradnje novog vatrogasnog doma je u toku i već se obezbijedila lokacija pa će SIZ zajedno sa udruženim radom učiniti još veće napore da se iznađu nova sredstva za sprovođenje ove aktivnosti.

Pioniri ovog društva (DVD Tešanj) su i u 1980. godini bili šampioni Jugoslavije, a omladinci su zauzeli treće mjesto.

U narednoj godini na području opštine desilo se jedanaest manjih požara.

Društvo se sve više i više afirmisalo kako u svojoj sredini, tako i šire. Prima brojna priznanja, uspostavlja nove kontakte i saradnju sa brojnim društvima širom Jugoslavije kroz što razvija prijateljstvo i širi bratstvo i jedinstvo. Postaje sve masovnije.

U 1983. godini ima 236 članova od čega je 130 aktivnih, 7 žena, 41 omladinac, i 37 pionira.

U slijedeće dvije godine već ima osam zaposlenih profesionalaca i oko 140 stručno obučenih dobrovoljaca. I dok vrlo uspješno obavlja svoju djelatnost, a naročito u otklanjanju opasnosti od požara putem preventivne zaštite. 23. marta 1984. godine izbio je veliki požar u Hotelu »Kardijal« na Banji Vrućici. Osamnaest vatrogasaca ovog društva, sa dvije cisterne našlo se u roku od 24 minuta na mjestu požara.

Krajem istog mjeseca intervenisalo se prilikom šumskog požara u Ripni a u narednom mjesecu na šumskim požarima u Mrkotiću i Krnjinu.

Za predsjednika Društva u 1985. godini izabran je Sakib Brkić. U ovoj godini svečano je proslavljen jubilej osamdesetogodišnjica Društva

Sa Konferencije 1981.

Druženje

Gašenje požara u Mrkotiću

Ljudi i tehnika

DRUŠTVENE PRILIKE U TEŠNJU U VRIJEME RAĐANJA VATROGASTVA

Drugi četiristogodišnji period turske vladavine u tešanjskom kraju, i u čitavoj Bosni i Hercegovini završen je 1878. godine. Umorna osmanlijska vlast, čije je slabljenje počelo znatno ranije, nakon trogodišnjeg bosansko-hercegovačkog ustanka — kao krune svih njenih nedaća, a pod pritiskom velikih evropskih sila i austrougarske ekspanzione politike konačno i zauvijek će se povući. Zamijenila ju je austrougarska vladavina s prvenstvenim ciljem eksploatacije prirodnih bogatstava i utvrđivanja svog strateškog polazišta za daljnji prodor na Istok.

U ekonomsko-privrednom pogledu Tešanj je počeo da stagnira još za turske vladavine. Stagnacija se u većoj mjeri osjetila nakon izgradnje puta Sarajevo—Brod (1861—1865) dolinom Bosne, za vezirovanje Topal Osman-paša. Po svom dolasku, istim pravcem, austrougarska vlast gradi prugu. Tešanj ostaje po strani. Tek 10. januara 1881. godine austrougarske vlasti će u njemu otvoriti novu poštu pod brojem XXXVIII. Istina, u administrativnom pogledu Tešanj je još uvijek kotarsko mjesto. U tešanjskom kotaru su i Doboj i Teslić, koji sada počinju privredno znatno brše da se razvijaju. Prema Tesliću gradi se pruga, a u njemu i fabrika za destilaciju drveta, a u Doboju se podiže tvornica za preradu šljive i šećera. U Tešnju, pošto je ostao izvan saobraćajnica, ne podiže se nijedan privredni kapacitet. Istina, još za turske vladavine probijen je novi put Šeher—Tešanj. Poštanski saobraćaj Doboj—Tešanj odvijao se je preko Marijina Hana sve do izgradnje tzv. »ravne teste« od Tešanjke preko Medakova, i Bukve za Tešanj.

Po popisu iz 1879. godine tešanjski kotar imao je 43.740 stanovnika, i 6030 kuća. Kao i čitavu Bosnu i Hercegovinu poplavila ga je jevtina industrijska roba uvezena iz Austrije što guši mnoge zanate i sitne trgovce. Jedan od glavnih poljoprivrednih proizvoda koji se otkupljivao bila je šljiva. Ove proizvode od tešanjskih trgovaca otkupljivala je i preuzimala u svoje magacine u Doboju Zemaljska banka za BiH koja je u Doboju imala svoju filijalu. Šljive su se nosile i direktno u Slavonski Brod, Sisak i Osijek, gdje su stavljene u burad, a odatle otpremljene željeznicom u Trst, a dalje u Evropu i Ameriku.

Ratarska proizvodnja bila je sasvim primitivna. Proizvodilo se koliko je bilo potrebno za najosnovnije potrebe seljaka i njegove stoke. Ali kako su oni u najvećem broju bili kmetovi imali su obavezu da svojim trudom i svojim proizvodima izdržavaju, ne samo sebe i svoje porodice, nego i veleposjednike i njihove porodice. Svake godine kmetovi su dovozili velike tovare raznih poljoprivrednih proizvoda kao »hak«— dio koji je po zakonu pripadao begu. Oni su morali dio toga predavati trgovcima u Tešnju, a oni veletrgovini u svim mjestima. Međutim, i pored toga trgovina stagnira. Stoga, naročito Srbi-trgovci odlaze u Doboj, Tuzlu, Derventu, Sarajevo, Bos. Brod i Brčko i tamo otvaraju radnje. U Tešnju ostaju samo oni u godinama koji su imali veća imanja i trgovine. Krajem 19. vijeka trgovinom počinju da se bave i bivši begovi i age.

Za austrougarske vladavine ukinuto je plaćanje poreza u naturi i uvedeno plaćanje u novcu.

Kotarski premjer u tešanjskom Kotaru izvršen je do 1883. godine, kada je uspostavljen i zemljišno knjižni ured — gruntovnica — prva u Bosni i Hercegovini.

Za austrougarske vladavine činjeni su pokušaji rješavanja određenih komunalnih problema. Tako je u periodu 1881—1885. godine izgrađena zgrada Kotarske uprave — današnja zgrada Skupštine opštine na mjestu starog turskog konaka. Prvi kotarski predsjednik Vojinović lično se angažovao oko ispravljanja sokaka i donošenja urbanističkog plana grada. Naročita pažnja poklanja se ispravljanju sokaka i formiranju ulica što nije išlo lako. Osamdesetih godina ispod Gradine sagrađena je zgrada i otvorena Narodna — (komunalna) osnovna škola.

Tešanj je sudeći po ostacima čamovih i glinenih cijevi, koje su nađene na više mjesta u gradu, odavnina imao vodovod, a takođe i hamam (kupatilo). Manji, ali savremeni vodovod biće izgrađen 1890. godine. Bio je to gravitacioni vodovod dug 2.505 metara sa rezervoarom kapaciteta 0,3 litra u sekundi i dvije česme u gradu.

Nekoliko godina kasnije (1893) izgrađen je i današnji gradski park.

U godini kada je osnovano Dobrotvorno vatrogasno društvo u Tešnju provedena je telegrafsko-telefonska linija Tešanj—Teslić—Blatnica u dužinu od 24 km. a koštala je 4.000 kruna.

U vrijeme austrougarske vladavine osnovana su i različita kulturno-prosvjetna, humana društva i institucije. Tako je 1892. godine izgrađena zgrada i otvorena Gradska čitaonica.

Pored osnovne škole u Tešnju otvaraju se narodne škole u Doboju (1883), Komušini (1893), Miljanovcima (1896), Stanarima (1899), Tešanjci (1909), Šijama (1912). Pored njih rade i brojne konfesio-

nalnog karaktera. Za potrebe mekteb-iptidajije 1898. godine sagrađena je današnja zgrada Biblioteke.

Počinju da se organizuju i daju različite kulture priredbe i programi. U »Spomenici Donjo-tuzlanskog srpskog crkvenog pjevačkog društva »piše, između ostalog i ovo:

»Dne, 19. juna 1894. godine priredilo je društva zabavu sa pozorišnim komadom »Zidanje Ravanice«, Garderoba za ovaj komad pozajmljena je od Tešanjske srpske opštine«.

Ova činjenica nesumnjivo potvrđuje da su pozorišni diletanti iz Tešnja prije 1894. godine izvodili pozorišni komad »Zidanje Ravanice«.

Na inicijativu Ivana Franjića, kotarskog suca, 1895. godine organizovana je zabava u Tešnju na kojoj je izveden komad »Siroto dijete«, od Hilme Muhlića. Zabava je bila ometana od starijih konzervantnijih krugova u Tešnju što se vidi iz jedne bilješke u kojoj se kaže: »Kad u zadnji čas podgovorena dilentantica otkaza svoje sudjelovanje, naruči se druga iz Siska, brzojavno. Ubrzo je priređena i druga zabava na kojoj je dat komad »Carević i rob«. Na inicijativu grupe građana 1896. godine u Tešnju je osnovan i Tamburaški zbor. Organizuju se i plesni tečajevi i igranke.

Zanimljivo je da u Tešnju 1903. godine izlazi šaljivi list »Bockalo«, drugi po redu takve vrste u BiH (iza livanjskog »Čička«). Početkom ovog vijeka (1906) izašlo je i pet brojeva »Tešanjskog dnevnika« — ćirilicom i arebicom. Izdavač i vlasnik lista bio je Eminbeg Kapetanović. Osnivaju se i kulturno-prosvjetna društva: »Gajret«, »Prosvjeta«, pa »Napredak«, koja okupljaju priličan broj članova. Ova društva organizuju svoje zabave, imaju biblioteke, čitaonice, stipendiraju siromašne đake i studente. Za Austro-Ugarske higijenske i zdravstvene prilike su se nešto poboljšale. U tešanjskom kotaru, pored Tešnja, liječnika, ambulantu i apoteku imali su još Doboj i Destilacija u Teslić u. Prvi stalni kotarski ljekar u Tešnju bio je dr. Jaroslav Verthajner.

Devedesetih godina stiže i apotekar Pero Misita koji će u Tešnju izgraditi svoju privatnu apoteku.

Koncem prošlog stoljeća u Bosnu su, pa i u Tešanj navraćali mnogi putnici i avanturisti iz Evrope od kojih su neki ostavili i svoje bilješke. Čeh Ludvig Kuba u svom poznatom putopisu »Četeni o Bosni i Hercegovini« opisuje dezinfekciju putnika na željezničkoj stanici u Doboju 1893. godine i kaže da u tešanjskom kotaru ima dosta endemskog sifilisa. Ostavio je crtež u boji Donje tešanjske čaršije prema kome se vide brojne zgrade prekrivene daskom. Henrih Rener u knjizi »Herceg-Bosnom uzduž i poprijeko« kaže da je Tešanj 1895. godine imao 6.376 stanovnika.

Francuski akademik Šarl Dil, koji je u Tešnju boravio 1898. godine pisao je da mu on izgleda kao »orlovo gnijezdo čija se giz-

dava silueta izdiže na greben litice, na vrhu strmog brežuljka sprečavajući pristup u klanac«. Činovnički aparat u Tešnju krajem prošlog i početkom ovog vijeka činili su, uglavnom, Austrijanci, Mađari, Česi i Slovaci. Ovi činovnici bili su mahom demobilisani od strane austro-ugarskih vojnika, poslije okupacije. U kancelarije su uvodili njemački jezik i organizovali administraciju po austrougarskom uzoru. Prema pedantnoj austrougarskoj statistici, 1904. godine, tešanjski kotar je imao 789 zanatskih radnji. Početkom maja 1906. godine u Tešnju se osniva Prva muslimanska kreditna zadruga SOJ s ciljem da prima štedne uloge svojih članova i da im obezbjeđuje potrebne zajmove. Bilo je to ujedno i prva muslimanska kreditna zadruga u Bosni i Hercegovini. Društvene prilike i odnosi u Tešnju i okolini među stanovništvom bili su tolerantni. Međutim, istovremeno se vodila veoma živa aktivnost među muslimanima i srbima uperena protiv austrougarske vlasti.

Krajem prošlog vijeka osniva se tajni »Odbor za oslobođenje Bosne« koji čine Đorđo Popržanović, Milovan Tanasić, Stevo Hadži-Ilić, Đorđe Dakić i neki drugi Srbi. Početkom ovog vijeka u Tešnju je održana osnivačka skupština Muslimanske narodne stranke »koja će zastupati interes muslimana prema svim faktorima.«

O životu omladine u to vrijeme jedan savremenik piše: »Školski život mi je bio vrlo prijatan, a naročito u Tešnju za vrijeme raspusta. I pored toga što sam pomagao ocu, sastajali su se često svi

Sa dočeka Štafete 1984.

đaci, imali smo svoj i tamburaški zbor, davali smo priredbe, svirali po sijelima i mahalama, išli na kupanje na Usori na Jelahu i Tešanjku, posjećivali tešanjski Kiseljak, igrali bilijar ili šah u čitaonici«.

Eto, najkraće rečeno takve su bile društvene prilike u Tešnju u vrijeme rađanja vatrogasne organizacije.

Sa takmičenja u Odžaku 1982.

INDUSTRIJSKA DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA

IDVD TVORNICE SVJEĆICA I INDUSTRIJSKE KERAMIKE

Izgradnjom fabrike ukazala se i potreba za osnivanjem ovog društva. To je i učinjeno 27. oktobar 1973. godine.

Osnovni cilj Društva je da razvija protivpožarnu zaštitu na dobrovoljnoj osnovi sa stalnim zadatkom da osposobi što veći broj radnika za otklanjanje opasnosti od požara i za gašenje požara.

Na dan osnivanja imalo je samo 15 članova, da bi 1975. godine već imalo 26 aktivnih članova, sa Upravnim odborom od 9 članova i čak 100 pomažućih članova. U januaru 1983. godine imalo je 55 članova od čega: 20 ispitanih vatrogasaca, 2 podoficira i 33 pripravnika. Danas ovo društvo ima 58 članova od kojih su 9 žene.

Starosna struktura je dosta povoljna.

Od važnije opreme posjeduje: vatrogasni kombi TAM 2001, vatrogasnu pumpu — »ROZENBAUER«, preko 500 metara vatrogasnih crijeva i drugo.

IDVD RO Tvornice svjećica Tešanj

IDVD TVORNICE ČARAPA »BOSNA«

Industrijsko dobrovoljno vatrogasno društvo 1976. godine osnovano je i u Tvornici čarapa »Bosna« u Tešnju. Činilo se da će ovo društvo imati dobru perspektivu obzirom na dobre uslove rada i postojanje profesionalnog vatrogasca u kolektivu. Međutim, nakon nekoliko godina tavorenja ugasio se njegov rad.

IDVD OOUR »NAPREDAK« TEŠANJ

Industrijsko dobrovoljno vatrogasno društvo »Napredak« Tešanj osnovno je 8. septembra 1979. godine na osnovu stvarne potrebe i inicijative samih članova kolektiva. Inicijativni odbor za formiranje sačinjavali su: Hamzalija Škapurević, predsjednik, Ibro Kantić, Ruža Varivoda, Kasim Dervić, Hakija Ahmetagić. Za prvog predsjednika izabran je Ibro Kantić, a za komandira jedinice Hasan Artuković.

Društvu je odmah pristupilo 22 žene. Maja 1980. godine društvo je imalo 51 člana svrstanih u dva odjeljenja. Starosna struktura iznosila je 25 godina.

U organizovanju i osposobljavanju brzo su postignuti zapaženi rezultati. Organizovan je kurs za ispitane vatrogasce, koji je sa uspjehom završilo 14 članova kolektiva. U okviru Društva rade foto i sportska sekcija. Uspostavljeni su prijateljski kontakti sa brojnim industrijskim društvima, a posebno sa IDVD »Dalmatinkom« Sinj.

U 1983. godini Društvo je organizovalo 30 vatrogasnih vježbi.

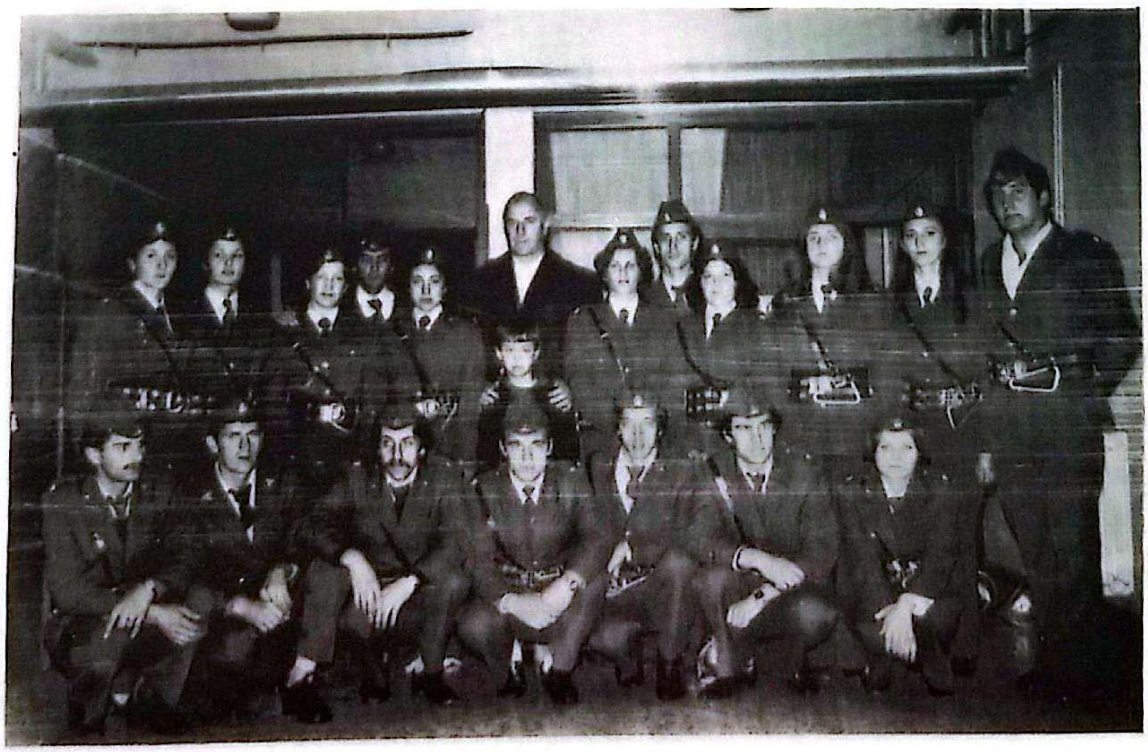

IDVD OOUR-a »Napredak«

IDVD RO »POBJEDA« TEŠANJ

Oktobarskih dana 1980. godine delegati Radničkog savjeta Radne organizacije UNIS — »POBJEDA« TEŠANJ, jednoglasno su donijeli Odluku o potrebi osnivanja Industrijskog vatrogasnog društva u ovom najvećem tešanjskom kolektivu.

I poslije obimnih priprema, na OSNIVAČKOJ SKUPŠTINI, 29. maja 1981. godine, to se i ostvaruje, 130 zaposlenih postaju članovi IDVD »Pobjeda« (90 iz Fabrike prečistača, 21 iz Fabrike pumpi i hidraulike, 12 iz Radne zajednice zajedničke službe, četiri iz Fabrike mašina i alata, 2 iz OOUR Energetike i uslužnih djelatnosti i 1 iz Radne zajednice Marketing i razvoj.

Među brojnim ljubiteljima i zainteresovanim za ovaj vid aktivnosti bile su i tri radnice: Ljubica Bilić, Vera Bošnjak i Azra Krdžalić, a za prvog predsjednika izabran je Moman Toprek. Uz njega su vrijedni aktivisti Marko Ivić, Hasan Terzić, Azra Krdžalić, Muhamed Sarić, Ibrahim Pašić, Izudin Kotorić, Čedo Jovanović, Ibrahim Hatibović, Fikret Džinalić i Pero Marelja.

Prve godine rada organizovano je nekoliko seminara i stručnih predavanja kao i pokaznih vježbi, a ostvarena je i uspješna saradnja s industrijskim dobrovoljnim vatrogasnim društvom iz Teslića, Doboja i Maglaja. Nabavljena je i potrebna oprema. U 1983. godini Društvo je imalo cisternu kapaciteta 70.000 litara vode i 435 metara tlačnih cijevi.

Smatrajući vatrogastvo i službu jednu od važnijih aktivnosti, u »Pobjedi« se poklanja veliki značaj pa tako krajem avgusta 1985. godine ima pet profesionalnih vatrogasaca, zatim 50 ispitanih vatrogasaca, dva podoficira i jedan vatrogasni oficir, dok su ostali članovi pripravnici. Uz to, u određenim akcijama, učestvuje veći broj i ostalih radnika.

Treba spomenuti da su članovi IDVD »Pobjeda« veoma aktivni u DVD Tešanj i svojim dugogodišnjim iskustvom pomažu u radu, kao i prilikom vježbi, požara i drugih aktivnosti.

IDVD OOUR FABRIKE NAMJEŠTAJA »UKUS«

Objekat OOUR-a »Ukus« spada u prvu kategoriju zapaljivosti. Stoga se i u ovom kolektivu uvidjeli potrebu i nužnost formiranja dobrovoljnog vatrogasnog društva u industriji. Osnivačka skupština održana je 6. 6. 1981. godine. Za prvog predsjednika izabran je Nusret Mešić, a za komandira jedinice Muhamed Braković. Društvo je otpočelo rad sa 15 aktivnih članova. Međutim, već naredne godine imalo je 31 člana od kojih su devet ispitani vatrogasci, jednog podoficira i 21 pripravnika.

Od opreme posjeduje 450 metara tlačnih cijevi.

Danas ovo društvo ima 30 aktivnih članova, svrstani u 4 odjeljenja, 2 podoficira i 18 ispitanih vatrogasaca. Predsjednik mu je Drago Jelić a komandir jedinice Meho Halilović. U toku su pripreme na izgradnji vatrogasnog spremišta, a planirana je i kupovina pumpe »ROZENBAUER«.

Defile

Sa svečanosti

ŠTAMPA O DRUŠTVU

SEDAM DECENIJA VATROGASTVA

Ovogodišnji Dan mladosti, tridesetu godišnjicu pobjede nad fašizmom i rođendan druga Tita uveličali su i tešanjski vatrogasci, koji su u subotu i nedjelju proslavljali sedamdeset godina svog postojanja.

Bilo je dirljivo posmatrati najstarije i najmlađe koji sve svoje slobodno vrijeme provode u ovoj humanoj organizaciji, a pogotovo na svečanosti kada su primali priznanje za svoj rad.

Još dirljivije i ljepše je bilo kada su predstavnici vatrogasnih društava iz Doboja, Teslića, Maglaja, Tuzle, Visokog, Dervente, Bosanskog Broda, Žepča, Gračanice, Bosanskog Šamca, Mramora, Lukavca, Odžaka, te društava iz organizacija udruženog rada predavali poklone i priznanja za dugogodišnju saradnju s Tešnjaćima.

Posebno je bilo dirljivo kada su to učinili predstavnici iz Novog Travnika i Viteza s kojima je DVD Tešanj zbratimljeno.

Za sedam decenija plodnog rada, za posebne zasluge u tom pogledu dodijeljena su 82 odlikovanja Vatrogasnog saveza Jugoslavije i BiH, zatim druga Tita i drugih plaketa i priznanja koja je predao predsjednik Vatrogasnog saveza BiH Jozo Bakrač.

Defileom kroz grad i pokaznom vježbom u kojoj je učestvovalo blizu tri stotine vatrogasaca iz svih jedinica, označen je početak slavlja, a onda se ono nastavilo veseljem u prostorijama Tvornice autosvjećica, Fabrike pumpi i prečistača »Pobjeda« i Tvornici čarapa.

Tekst: Smail TERZIĆ Snimci: Osman KIKIĆ

DVIJE VIJESTI IZ DVD TEŠANJ

Početkom prošlog mjeseca rukovodstvo tešanjskih vatrogasaca organizovalo je kurs za ispitane vatrogasce. Kurs pohađa pedeset polaznika, najviše čuvara i portira iz organizacija udruženog rada, a među njima je i šesnaest mladih vatrogasaca iz Tvornice autosvjećica.

Nastava se odvija u Tešnju i Jelahu, a za koji dan će se obaviti završni ispiti.

Organizatori nam rekoše da su polaznici veoma disciplinovani i da očekuju dobre rezultate na ispitima.

* * *

Upravni odbor DVD Tešanj, koji gotovo svakog dana radi, jer se u aprilu priprema velika proslava 70-godišnjice rada društva, prihvatio je prijedlog vatrogasaca iz Viteza, s kojima dugo vremena održava prijateljske odnose, da se povodom ovogodišnjeg jubileja ova dva društva zbratime.

Dakle, osim niza manifestacija, u čemu će uzeti učešća mnoga društva iz BiH, a u organizovanju će priteći u pomoć i Međuopštinski vatrogasni savez Tešanj-Teslić, eto, biće i bratimljenja.

Sm. T.

BRIGA O MLADIM VATROGASCIMA

ODRŽANA GODIŠNJA SKUPŠTINA DVD U TEŠNJU

Kao i svake godine, tako i ove, na redovnoj skupštini tešanjskih vatrogasaca bilo je svečano i lijepo; prije svega tu mislimo na brojne goste iz Tuzle, Novog Travnika, Viteza, Teslića, Doboja, Maglaja, Žepča i Lukavca, s kojima se održavaju prijateljski odnosi.

— Iako još imamo problema s opremom, zatim materijalnim obezbjeđenjem i slično, rekao je u referatu Ratko Đurić, angažovanje tešanjskih dobrovoljaca premašuje sve ono što se zove — entuzijazam. Šezdeset i osam aktivnih članova u prošloj godini odazvalo se na desetak vježbi, zatim su učestvovali u akcijama gašenja požara, a obišli su i okolna mjesta učestvujući na zajedničkim vježbama.

Još jednom su spomenuti pioniri (njih 22) koji su 1971. godine na Saveznom takmičenju u Kraljevu osvojili prvo mjesto u Jugoslaviji. Ništa slabije ne radi i odjeljenje omladinaca, pa je i na skupštini dosta vremena posvećeno daljem radu s mladim vatrogascima, a i s onim koji su tek stupili u društvo, među kojima su i dvije drugarice.

Bilo je riječi i o požaru u Tvornici namještaja »Ukus«. Istaknuto je angažovanje većine članova, a izrazi zahvalnosti u pomoći da se požar ne proširi na ostale radne organizacije, odani su i vatrogascima iz okolnih mjesta.

Međuopštinski vatrogasni savez, koji djeluje na području opština Tešanj i Teslić, opravdao je postojanje i njegova angažovanost na rješavanju mnogih pitanja je evidentan.

Prisutni su usvojili prijedlog da se ubuduće dolazak na vježbe i učestvovanja u gašenju požara i drugim akcijama koje organizuje društvo stimuliše; s tim što će pola sredstava (čas će biti najviše 10,00 dinara) ići učesniku, a ostatak će se uložiti u organizovanje posjeta okolnim

društvima. Prema procjeni to bi godišnje iznosilo oko šezdeset hiljada dinara. Takođe je predloženo da se dobrovoljnim vatrogascima rad u društvu tretira kao beneficirani staž, godišnje po jedan mjesec više.

Za svoj aktivan rad i požrtvovanje pohvaljeni su od strane Vatrogasnog saveza BiH Ahmed Malićbegović, Hakija Prnjavorac, Ishak Sehagić, Safet Subašić, Safet Zeničanin, Mirsad Bešlagić i Čazim Navrboc. I trideset drugih su takođe primili diplome za rad.

Skupština je usvojila da se Hamzalija Terzić predloži za Zlatnu medalju ili Vatrogasnu zvijezdu II reda za požrtvovanje i hrabrost prilikom požara u »Ukusu« i u ranijim akcijama u kojima je uvijek ispoljavao veliko požrtvovanje; zatim da se Fehim Smailbegović, Kemal Subašić, Mujo Jabandžić i Alija Alić odlikuju Srebrnom medaljom, a Fahir Terzić, komandir jedinice, da dobije Septembarsku povelju Tešnja.

Pozdravne riječi uputili su i svi gosti iz drugih društava, a na kraju su srdačno pozdravili prijedlog da se drug Tito izabere za doživotnog predsjednika SKJ.

Za predsjednika DVD u Tešnju ponovo je izabran Ratko Đurić, a za komandira jedinice Fahir Terzić.

Sm. TERZIĆ

KAD BI SVI KAO VATROGASCI...

Tešanj, februar, 1971.

Na području tešanjske opštine nema društva koje bi se moglo porediti s vatrogascima. Društvo sada ima preko sedamdeset aktivnih i 308 pomažućih članova, te vod pionira.

Od osnivanja Dobrovoljnog vatrogasnog društva, od 1905. godine kroz ovu humanu organizaciju prošlo je nekoliko generacija koje su postizale zavidne rezultate. U veoma uređenim prostorijama ima bezbroj različitih priznanja, od opštinskog, regijonalnog, republičkog pa i saveznog značaja. Evo samo nekoliko detalja koje karakterišu prošlogodišnju aktivnost: održane su dvadeset i dvije vježbe, dobrovoljnim radom popravljena je krovna konstrukcija i tako ušteđeno preko 30.000 dinara; dvadeset mladića i djevojaka položilo je ispit za ispitane vatrogasce; vod pionira (u njemu nema nijednog koji ima slabu ocjenu u školi, a na roditeljske sastanke ide njihov komandir jedinice) osvojio je prvo mjesto na regionalnom takmičenju i tako stekli pravo na takmičenju naše Republike, a što je najvažnije, u toku prošle godine, zahvaljujući preventivi, izbila su samo tri požara, koja su nanijela štetu od svega 1.000 dinara.

Od posebnog je značaja to što Društvo ima prijateljske veze s mnogim u okolini (Teslić, Žepče, Gračanica, Lukavac), a krajem prošle godine oni su se pobratimili s Vatrogasnim društvom iz Novog Travnika. Često su posjete ovim gradovima, a u toku godine Tešanjci najmanje triput budu i domaćini.

Na nedavno održanoj godišnjoj skupštini dosadašnji predsjednik Društva Ethem Hundur, čovjek koji nosi rekord u davanju krvi, postao je počasni član, dok će tu dužnost u narednoj godini amaterski obavljati građevinski tehničar Ratko Đurić.

NESTRPLJENJE...

Poznato je da je tešanjsko Dobrovoljno vatrogasno društvo veoma aktivno, postiže zapažene rezultate, a naročito kad je u pitanju pionirski vod koji okuplja tridesetak učenika Osnovne škole »Huso Hodžić«.

Ovih dana u Tešnju je organizovano takmičenje pionira-vatrogasaca iz Tuzle, Visokog, Doboja, Žepča, Maglaja, Jelaha i Tešnja.

Kao što se vidi na snimku našeg saradnika Smaila Terzića, do posljednje discipline nije se znao pobjednik. Za »dlaku« su pioniri iz Jelaha, koji su debitovali na takmičenju, osvojili prvo mjesto, drugo je pripalo domaćinu, a treći ekipi iz Visokog.

Organizacija takmičenja vrlo dobra, suđenje takođe.

Tešanj, 9. I 1973. god. u 10,35

DUGOGODIŠNJA ODRICANJA U PLAMENU

TVORNICA NAMJEŠTAJA »UKUS« NESTALA JE U PLAMENU, SA ŠTETOM OD OKO 2 MILIJARDE STARIH DINARA, U VRIJEME KADA JE POSTIGLA REKORDNE POSLOVNE REZULTATE.

Ono što je vrijedni kolektiv »Ukusa« stvarao dvije i po decenije nestalo je ovih dana u plamenu vatrene stihije — najveće u novije vrijeme na opštini Tešanj. Proizvodne hale sa oko 2.500 metara kvadratnih potpuno su uništene, uključujući dio novog poslovnog prostora, na čijem krovu je usljed zavarivanja i došlo, po svemu sudeći, do nesreće. Istraga, koja je u toku o tome će reći posljednju riječ. Međutim, ono što je sigurno to je da proizvodnih hala više nema, kao ni savremenih mašina nabavljenih prije izvjesnog vremena u inostranstvu.

Iako su u kratkom roku intervenisali radnici »Ukusa«, svih susjednih preduzeća, vatrogasci iz Tešnja, zatim njihove kolege iz Doboja i Teslića, ništa se nije dalo učiniti, (izuzev da se požar ne proširi) jer je vatrena stihija bila jača i brža. Brzina, ona u solidarnosti i pomoći, a to je veoma važno, nije izostala od prvog trenutka tragedije koja je zadesila »Ukus« i ne samo ovo preduzeće.

Od prvog dana u preduzeću i Tešnju sve je u znaku nastojanja da se teška situacija što više ublaži, a zatim i prebrodi. Ova nastojanja praćena su akcijom solidarnosti i pomoću, radnih organizacija u Tešnju i radnih organizacija drvne industrije regiona.

Tvornica čarapa »Bosna«, Tvornica »Pobjeda«, Trgovinski magazin, Narodni univerzitet, već su ustupili »Ukusu« dio svog poslovnog i drugog prostora, kako bi se odmah organizovala proizvodnja tapetarskog pogona. Ciglana Jelah i »Komunalac« takođe su pružili pomoć stavljajući privremeno na raspolaganje svoje stolarske mašine u odgovarajućim smjenama. U nekim kolektivima već su održane sjednice organa upravljanja i kolektiva na kojima su donijete odluke o pomoći iz fondova radnih organizacija i od članova kolektiva.

Preduzeće »Borja« iz Teslića ponudilo je dio svojih proizvodnih kapaciteta i da u trećoj smjeni bude zaposleno oko 50 radnika iz Tešnja. Svoju pomoć ponudila su i preduzeće »Jedinstvo« iz Dervente. »Jadrina« iz Gračanice, »Borik« iz Maglaja i »Krivaja« Zavidovići, do trenutka kada su ovi redovi pisani.

Na licu mjesta našli su se odmah, pored pripadnika SUP i predstavnici Osiguravajućeg zavoda, Privredne komore i Privredne banke, filijale Doboj.

U Tešnju je neposredno poslije požara, održan širi skup predstavnika radnih društveno-političkih organizacija, na kojem je detaljno razmotrena nastala situacija i mjere koje treba odmah preduzeti za obnavljanje proizvodnje u »Ukusu«.

Prihvaćen je zaključak da se akcija saniranja nastalog stanja povede u dva pravca. Prvo da se na improvizirani i u ovom trenutku jedini mogući način organizuje proizvodnja, posebno tapetarskih proizvoda u ustupljenim prostorijama i uz posuđivanje ili nabavku najnužnijih mašina.

U isto vrijeme, u kratkom roku treba razmotriti i usvojiti koncepciju trajnijih rješenja izgradnjom nove tvornice i utvrditi njenu proizvodnu orijentaciju. U tom smislu formiran je opštinski štab, koji će zajedno sa predstavnicima preduzeća raditi na realizaciji ovih zaključaka.

Predloženo je da se formira i Fond solidarnosti za područje opštine, koji bi mogao prerasti u trajnu instituciju za intervenciju i pomoć u eventualno sličnim nedaćama.

Al. Galijašević

Oslobođenje br. 12517/83 29. 4. 83

RIJEČ-DVIJE O VATROGASNOM DRUŠTVU TEŠANJ

ČUVARI DRUŠTVENE IMOVINE

— Održavanje izborne konferencije Vatrogasnog društva Tešanj bio je prvi povod da riječ-dvije kažemo više o ljudima u plavim vatrogasnim uniformama.

Tešanjsko vatrogasno društvo ima danas 236 članova, među kojima je 130 aktivnih vatrogasaca, sedam žena, 41 omladinac i 37 pionira. Mada se preventivi daje posebno mjesto oni su tokom protekle godine intervenisali u 15 požara i u jednoj elementarnoj nepogodi. No, aktivnosti na preventivnom djelovanju u akcijama otklanjanja uzroka od požara najviše se posvećuje pažnje. Vatrogasci su u tom smislu izvršili pregled 60 objekata, a svojim preventivnim djelovanjem učinili su mnogo na zaštiti objekata pa ih s pravom možemo i nazvati čuvarima društvene imovine. Kad se govori o aktivnosti Društva ne treba zaboraviti stalnu želju i brigu vatrogasaca za kontinuirano osvježavanje znanja kod radnih ljudi i građana putem raznih predavanja. Tako su organizovana četiri predavanja za radnike u tešanjskim radnim organizacijama, dva predavanja za građane i dva za učenike osnovnih škola.

Vatrogasci su dali i 3.000 sati dežurstva, a najviše se čini na pripremanju i osposobljavanju pionira i omladine za vršenje vatrogasnih poslova. U tome se postižu zavidni rezultati jer pioniri Vatrogasnog društva Tešanj bili su već trostruki prvaci Jugoslavije, dva puta učesnici na prvenstvu Evrope, a i prošle godine na raznim takmičenjima osvajali su samo prva mjesta.

Tešanjski vatrogasci uče, vježbaju, dežuraju i intervenišu, ali i druguju. I ovaj put primili su prilikom održavanja Izborne konferencije drage goste iz Čačka, Tuzle, Žepča i Teslića sa kojima godinama razvijaju poslovnu i prijateljsku saradnju.

Da kažemo još i to da je Vatrogasni savez Hrvatske, na sjednici održanoj 25. marta 1983. godine donio Odluku da se Vatrogasnom društvu »Napredak« iz Tešnja dodijeli Zlatna medalja za drugarsku vatrogasnu saradnju sa DVD »Dalmatinka« iz Sinja i gajenju bratskih odnosa.

R. BRKIĆ

Poslije požara u tešanjskom »Ukusu« 9. januara 1973. 10,35

SOLIDARNOST IZNAD SVEGA

Smotri dana poslije velikog i nezampaćenog požara, koji je do temelja uništio Tvornicu namještaja »Ukus«, mnogi kolektivi širom Bosne i Hercegovine poslali su telegrame, pisma ili u telefonskim razgovorima obavijestili o tome da su spremni dati svoj prilog.

Do prošle subote taj spisak je izgledao ovako: Svi do jednog tešanjski kolektivi su dali svoju pomoć. Zemljoradnička zadruga Jelah, Trgovina iz Žepča i Zemljoradnička zadruga, Šumsko-industrijsko preduzeće iz Ključa, »Progres« iz Zenice, »Budućnost« iz Bosanskog Šamca, »Stolarija« iz Modriče, »Borja« iz Teslića, Zavod za zapošljavanje radnika iz Doboja, »Namještaj« iz Gradačca, »Graditelj« iz Teslića, »Metal« iz Banje Luke, Fabrika alata iz Bačke Topole, Firma »Karpoš« iz Krive Palanke u Makedoniji, Industrija za proizvodnju plastičnih masa »Plana« iz Podgrada, Kožarski kombinat iz Visokog, »Jedinstvo« iz Maglaja, »Razvitak« iz Doboja.

Prema onome što smo saznali u »Ukusu« neće potrajati dugo pa da se krene kao i prije nekoliko dana. Osim nabrojanih kolektiva radnici »Ukusa« su se odrekli jednomjesečnog ličnog dohotka, a predsjednik Skupštine opštine iz Gračanice poslao je telegram i obavijest da se radni ljudi ove komune u korist saniranja »Ukusa« odriču jednodnevne zarade.

Brojni su primjeri ljudske solidarnosti, ali ovo što smo zapazili u Tešnju ovih dana prevazilazi sve poznato; osim novčanih sredstava svi obećavaju da su spremni da i fizički rade na izgradnji radnih prostorija.

Spomenimo i privatnog zanatliju Smaila Mulabdića koji je obećao priložiti dvije hiljade dinara, a pukovnik JNA Kemal Korajlić iz Beograda osim žaljenja šalje i svoj prilog.

Dok ovo javljamo obavještavaju nas da su iz »Hene« iz Gradačca javili da će predstavnici kolektiva doći u Tešanj i s predstavnicima »Ukusa« razgovarati o načinima na koji će pomoći tešanjskim stolarima i tapetarima.

Da kažemo da je Opštinska konferencija izdala proglas o prikupljanju novčanih sredstava za saniranje nastale situacije u »Ukusu«. Broj tekućih računa glasi: 11021-789-544, s naznakom »Posebna sredstva DPZ — Fond solidarnosti« Tešanj. Sredstva sa mogu predati i na blagajni Radio-Tešnja.

Priloge su dosada od građana uplatili Smail Handžić, Meho Škapurević, Dževdet Osmić i Zdravko Nesterović.

Sm. TERZIĆ

PRIZNANJA KOJE JE DRUŠTVO DOBILO

1. Vatrogasna zvezda II stepena Vatrogasnog saveza BiH, 1953. godine,
2. Vatrogasna zvezda II stepena Vatrogasnog saveza Jugoslavije, 1964. godine,
3. Septembarska Povelja Opštine Tešanj, 1971. godine,
4. Pohvala IDVD »Autoprevoz« Čačak, 1974. godine za saradnju i požrtvovan rad u vatrogastvu,
5. Orden rada sa zlatnim vijencem od Predsjednika Republike druga Tita, dobiven 1975. godine,
6. Zlatna medalja Vatrogasnog saveza BiH, 1975. godine,
7. Diploma Vatrogasnog saveza Jugoslavije o dodjeli Vatrogasne zvezde I reda za izvanredne zasluge na unapređenju i zaštiti od požara, 1975. godine,
8. Vatrogasni savez BiH medalja zlatna za požrtvovan rad u vatrogastvu, 1975. godine,
9. Vatrogasna zvezda Vatrogasnog saveza Jugoslavije, 1975. god.
10. Priznanje Vatrogasnog saveza BiH, povodom 50-godišnjice osnivanja Saveza — Povelja DVD Tešanj za doprinos u razvoju vatrogastva, 1976. godine,
11. Diploma za posebne zasluge na razvoju vatrogastva i saradnje od DVD Žepče, 1977. godine,
12. Društveno priznanje Mjesne zajednice Tešanj, 1977. godine,
13. Od IDVD »Autoprevoz« Čačak, 1977. godine, Priznanje za izvanredne zasluge i doprinos na polju razvoja i unapređenja dobrovoljnog rada u vatrogastvu i zaštiti od požara,
14. Zlatna značka sa Poveljom Republičke konferencije SRBiH dodijeljena 1979. godine,
15. Plaketa Tvornice svjećica Tešanj, 1979. godine,
16. Diploma od Vatrogasnog saveza BiH, 1979. godine u znak priznanja ekipama za osvojeno prvo mjesto u Jugoslaviji,

17. Diploma Vatrogasnog saveza BiH, 1979. godine u znak zahvalnosti na pripremama ekipa za osvojena prva mjesta na zonskom takmičenju i za osvojena prva mjesta na zonskim takmičenjima,

18. Vatrogasni savez BiH, Diploma za učešće na republičkom takmičenju i osvojeno prvo mjesto, 1979. godine,

19. Vatrogasni savez Opštine Split, 1979. godine, diploma za učešća na opštinskom takmičenju Splita,

20. Zlatna medalja SIZ za fizičku kulturu Tešanj, 1981. godine,

21. Pismena pohvala Opštinskog štaba civilne zaštite Tešanj, 1981.

22. Vatrogasni savez BiH, diploma za osvojeno II mjesto na zonskom takmičenju pionira »B« kategorije, 1982. godine,

23. Vatrogasni savez BiH, Diploma za osvojeno III mjesto na zonskom takmičenju pionira »A« kategorije, 1982. godine,

24. Vatrogasni savez BiH, Diploma za osvojeno I mjesto na zonskom takmičenju muških ekipa, 1982. godine,

25. Vatrogasni savez BiH, Diploma za osvojeno I mjesto na zonskom takmičenju omladinaca 1982. godine,

26. DVD »Dalmatinka« Sinj, povodom 30-godišnjice osnivanja i rada za izuzetni doprinos i zalaganje u razvoju vatrogastva i zaštite od požara, 1982. godine,

27. Pehari za osvojena prva mjesta na sportskim međuopštinskim i zonskim takmičenjima,

28. Zlatna medalja Vatrogasnog saveza SR. Hrvatske, 1983. godine,

29. Zlatna plaketa Vatrogasnog društva Donja Kaštela, 1984. godine,

30. Zahvalnica Doma zdravlja Tešanj, 1984. godine,

UKAZOM
PREDSEDNIKA
SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
JOSIPA BROZA TITA

BROJ 136 OD 29 septembra 1975. GODINE

povodom sedamdesetogodišnjice postojanja, za zasluge u zaštiti i spašavanju ljudskih života, društvene i lične imovine, čime je učinjen značajan doprinos socijalističkoj zajednici,

ODLIKOVANJE

Dobrovoljno vatrogasno društvo Tešanj

ORDENOM RADA
SA ZLATNIM VENCEM

O ČEMU SE IZDAJE OVA POVELJA

KANCELARIJA ORDENA

U BEOGRADU 29 septembra 1975. GODINE

ŠEF KANCELARIJE ORDENA,

Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina

Skupština Opštine Tešanj

Povodom Dana oslobođenja grada Tešnja. 9. septembra
Skupština Opštine Tešanj

dodjeljuje

POVELJU

DOBROVOLJNOM VATROGASNOM DRUŠTVU
TEŠANJ

u znak priznanja i zahvalnosti na postignutim rezultatima

iz oblasti

~~SPORTA~~

za osvajanje I mjesta mladih vatrogasaca-pionira u SR BiH

Tešanj, 9. septembra 1971. god.

Predsjednik
Šarić Salih

ССРН БИХ

РЕПУБЛИЧКА КОНФЕРЕНЦИЈА СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, ЗА ИЗВАНРЕДАН ДОПРИНОС И ПРЕГАЛАЧКИ РАД У СОЦИЈАЛИСТИЧКОМ САВЕЗУ РАДНОГ НАРОДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У РАЗВИЈАЊУ СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ САМОУПРАВНИХ ОДНОСА, БРАТСТВА И ЈЕДИНСТВА, РАВНОПРАВНОСТИ И ЗАЈЕДНИШТВА НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ У ИЗГРАДЊИ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ, ДОДЈЕЉУЈЕ ЗЛАТНУ ЗНАЧКУ СА ПОВЕЉОМ.

Добровољном ватрогасцу

САРАЈЕВО,
10. маја 1979.

М.П.

zlatna | značka sa poveljom

REPUBLIČKA KONFERENCIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA BOSNE I HERCEGOVINE, ZA IZVANREDAN DOPRINOS I PREGALAČKI RAD U SOCIJALISTIČKOM SAVEZU RADNOG NARODA BOSNE I HERCEGOVINE U RAZVIJANJU SOCIJALISTIČKIH SAMOUPRAVNIH ODNOSA, BRATSTVA I JEDINSTVA, RAVNOPRAVNOSTI I ZAJEDNIŠTVA NAŠIH NARODA I NARODNOSTI U IZGRADNJI SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE I SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE, DODJELJUJE ZLATNU ZNAČKU SA POVELJOM.

ном друштву Тешањ

predsjednik,

VATROGASNI SAVEZ JUGOSLAVIJE

DODELJUJE

DIPLOMU

TAKMIČARSKOJ EKIPI DVD.- TEŠANJ

koja je učestvovala na Trećem jugoslovenskom takmičenju

vatrogasaca u Kraljevu od 23. do 25. IX 1971. godine

u kategoriji PIONIRSKIH „A" ekipa i osvojila I. mesto

Generalni sekretar

Predsednik

VATROGASNI SAVEZ BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

DODJELJUJE

DIPLOMU

VATROGASNO DRUŠTVO TEŠANJ

za učešće u Republičkom takmičenju vatrogasnih jedinica i osvojeno I. mjesto u kategoriji pionirskih "B" ekipa.

Broj: 366/79.

Sarajevo, 23. septembar 1979. godine

SEKRETAR:

PREDSJEDNIK:

VATROGASNI SAVEZ JUGOSLAVIJE

DIPLOMA

DODELJUJE SE

VATROGASNA ZVEZDA I REDA

DVD Tešanj

ZA IZVANREDNE ZASLUGE NA UNAPREĐENJU ZAŠTITE OD POŽARA I VATROGASTVA

U BEOGRADU 20. 05. 1975. GODINE

GENERALNI SEKRETAR

PREDSEDNIK

B. Camar

VERLEIHUNGSURKUNDE

Nummer

7- 0140

Name

SILADZICKEN

wird hiermit, nachdem die Bedingungen der fünf Gruppen erfüllt sind, das

DEUTSCHE JUGENDSPORTABZEICHEN

in

~~BRONZE~~

~~BRONZE mit SILBERKRANZ~~

SILBER

~~GOLD~~

verliehen.

Der Erwerb des Silberabzeichens berechtigt zum Tragen des Europäischen Jugendsportabzeichens

DEUTSCHER SPORTBUND

Dr. Wilhelm Bosse

Präsident

LANDESSPORTBUND NIEDERSACHSEN

Landessportbund Niedersachsen e.V.

HANNOVER, den 20. Juli 1973

12 Ausgefertigt durch:

Wiederholungsprüfung im Zweitjahr

Dieses statistische Blatt ist von dem Bewerber sorgfältig auszufüllen!

Deutsches Jugendsportabzeichen

. erfolgreiche Prüfung

anerkannt am: Nummer:

Zuname (in Blockschrift) .....

Vorname .....

Geb. am .....

Wohnort [.....] ..... (Postleitzahl)

Straße und Nr. .....

Kreis .....

Verein / Schule .....

Körpergröße ..... cm Körpergewicht ..... kg

Welche Sportart wird hauptsächlich betrieben?

.....

PRÜFUNGSERGEBNISSE:

	Art der Bedingung	Erzielte Leistung
Gruppe 1		
Gruppe 2		
Gruppe 3		
Gruppe 4		
Gruppe 5		

Hier abtrennen!

15

VERLEIHUNGSURKUNDE

Nummer

7- 0305

Name

HADZEFHFMOVIC, Mirs

wird hiermit, nachdem die Bedingungen der fünf Gruppen erfüllt sind, das

DEUTSCHE JUGENDSPORTABZEICHEN

in

BRONZE

BRONZE mit SILBERKRANZ

SILBER

GOLD

verliehen.

Der Erwerb des Silberabzeichens berechtigt zum Tragen des Europäischen Jugendsportabzeichens

DEUTSCHER SPORTBUND

Dr. Wilhelm Bosse

Präsident

LANDESSPORTBUND NIEDERSACHSEN

Landessportbund Niedersachsen e.V.

HANNOVER, den 20. Juli 1973

12 Ausgefertigt durch:

Wiederholungsprüfung im Zweitjahr

Dieses statistische Blatt ist von dem Bewerber sorgfältig auszufüllen!

Deutsches Jugendsportabzeichen

. erfolgreiche Prüfung

anerkannt am: Nummer:

Zuname (in Blockschrift) .....

Vorname .....

Geb. am .....

Wohnort [.....] ..... (Postleitzahl)

Straße und Nr. .....

Kreis .....

Verein / Schule .....

Körpergröße ..... cm Körpergewicht ..... kg

Welche Sportart wird hauptsächlich betrieben?

.....

PRÜFUNGSERGEBNISSE:

	Art der Bedingung	Erzielte Leistung
Gruppe 1		
Gruppe 2		
Gruppe 3		
Gruppe 4		
Gruppe 5		

Hier abtrennen!

15

BROJ I VRSTA DODIJELJENIH PRIZNANJA

1. Vatrogasni savez Bosne i Hercegovine odlikovao je Društvo Vatrogasnom zvijezdom II stepena, jednog vatrogasca,
— zlatnom medaljom 20 vatrogasaca,
— srebrnom medaljom 28 vatrogasaca,
— bronzanom medaljom 19 vatrogasaca,
— Vatrogasnom zvjezdom III stepena, 1 vatrogasca, .
2. Vatrogasni savez Jugoslavije, odlikovao je Vatrogasnom zvjezdom I stepena jednog vatrogasca,
3. Spomenice je dobilo 97 vatrogasaca, i to:
— za X godina 50
— za XX godina 35
— za XXX godina 11
— za XXXX godina 1 vatrogasac.
4. Ordenom rada sa srebrnim vijencem odlikovano je 6 vatrogasaca od Predsjednika Republika druga Tita,
5. Septembarska Poveljom Opštine Tešanj, 1 vatrogasac,
6. Zlatnom medaljom za hrabrost od Vatrogasnog saveza Srbije odlikovano je 7 vatrogasaca.

SASTAV KADRA U DRUŠTVU DANAS

1.	Ispitani vatrogasci	32
2.	Vatrogasci I klase	57
3.	Podoficiri	15
4.	Oficiri	3
5.	Oficiri I klase	3
6.	Viši oficiri	1

PREGLED PREDSJEDNIKA DRUŠTVA OD OSNIVANJA DO SEPTEMBRA 1985.

1. Reuf Đolnagić,
2. Mehmed Lalić,
3. Smail Galijašević,
4. Smajo Braković,
5. Ibrahim Bukvić,
6. Mehmedalija Bajraktarević,
7. Muhamed Sarić,
8. Osman Deljkić,
9. Haso Ajanović,
10. Salih Hadžiedhemović,
11. Edhem Hundur,
12. Ratko Đurić,
13. Kosta Tovirac,
14. Obrad Kapor,
15. Hamzalija Škapurević,
16. Izet Kamarić,
17. Sakib Brkić,
18. Fahir Terzić,
19. Muharem Kotorić,
20. Aširi Mujčić.

KOMANDIRI U DVD TEŠANJ

1. Omer Merdanović,
2. Husnija Đonlagić,
3. Dedo Pašić,
4. Osman Kerić,
5. Edhem Hundur,
6. Hasan Ireiz,
7. Fahir Terzić.

PREDSJEDNICI VD JELAH

1. Tahir Agić,
2. Adem Bešlagić,
3. Nurija Brkić,
4. Risto Nesterović,
5. Omer Deljkić.

KOMANDIRI VD JELAH

1. Nurija Brkić,
2. Mujo Subašić,
3. Adem Bešlagić,
4. Suljo Subašić,
5. Safet Subašić.

SASTAV ODBORA ZA PROSLAVU

1. Salih Hadžiedhemović, predsjednik,
2. Fahir Terzić,
3. Momčilo Spasojević,
4. Smail Terzić,
5. Omer Sejdinović,
6. Ivica Babić,
7. Hamzalija Škapurević,
8. Sakib Brkić,
9. Šemsudin Halilović, i
10. Hidajet Mehinagić.

SASTAV PREDSJEDNIŠTVA DRUŠTVA 1985. GODINE

1. Sakib Brkić, predsjednik,
2. Hamzalija Škapurević, potpredsjednik,
3. Mesud Hotić, sekretar,
4. Kemal Subašić,
5. Mile Pinjić,
6. Smajo Braković,
7. Safet Subašić,
8. Ismet Terzić,
9. Fehim Smailbegović,
10. Šemsudin Halilović, i
11. Salih Halilović.

PROFESIONALNI VATROGASCI U DRUŠTVU

1. Fahir Terzić,
2. Kemal Subašić,
3. Bećir Kadić,
4. Mujo Handžić,
5. Mujo Hadžalić,
6. Šemsudin Halilović,
7. Muharem Hujdur, i
8. Osman Alić.

P R E G L E D

Aktivnih članova Vatrogasnog društva Tešanj, koji sprovode aktivnost u Društvu učestvujući redovno na vježbama, akcijama, intervencijama i drugim zadacima koje organizuje vatrogasna jedinica u 1985. godini.

1. Alić Osman,
2. Ahmetagić Kemal,
3. Alić Alija,
4. Agić Raif,
5. Agić Mujo,
6. Bakarević Enver,
7. Bešlagić Ismet,
8. Bećar Rešad,
9. Bećarević Nurudin,
10. Babić Ivica,
11. Bašić Salih,
12. Bašić Mujo,
13. Bauman Ilija,
14. Čamdžić Suad,
15. Ćerić Husein,
16. Čehić Zlatko,
17. Čučić Svetozar,
18. Dudak Nikola,
19. Đurić Ratko,
20. Gazić Osman,

21. Galijašević Asim,
22. Grebić Smajo,
23. Grebić Remzija,
24. Galijašević Meho,
25. Hadžiedhemović Salih,
26. Hadžiedhemović Mirsad,
27. Hrvić Hamdija,
28. Halilović Šemsudin,
29. Halilović Meho,
30. Hotić Mesud,
31. Hodžić Muhamed,
32. Handžić Mujo,
33. Hadžalić Mujo,
34. Hodžić Ibrahim,
35. Huseinović Kasim,
36. Hadžiedhemović Fikret,
37. Halilović Salih,
38. Hatibović Samir,
39. Hujdur Muharem,
40. Hrvić Vahdet,
41. Hujdur Aširi,
42. Himzić Izudin,
43. Ireiz Kemal,
44. Jahić Safet,
45. Jahić Suad,
46. Jabandžić Mujo,
47. Jabandžić Enver,
48. Jašić Halid,
49. Kondžić Mirsad,
50. Kondžić Muhamed,
51. Kahrimanović Bahrija,
52. Kadić Bećir,
53. Kahrimanović Husein,
54. Kadić Tahir,
55. Kalabić Husein,
56. Kahrimanović Rešid,
57. Kotorić Edib,
58. Kahrimanović Ibro,
59. Lokić Ahmet,
60. Mehinagić Hidajet,
61. Mešić Mujo,
62. Maleškić Rešad,
63. Muharemović Juso,
64. Mularifović Halid,
65. Mešić Ibrahim,
66. Memagić Murat,
67. Prnjavorac Rešid,
68. Prnjavorac Ibrahim,
69. Pinjić Mile,
70. Ramović Muhamed,
71. Prnjavorac Besim,
72. Prodić Drago,
73. Pilav Muharem,
74. Ramić Omer,
75. Rakić Vahdet,
76. Sejdinović Omer,
77. Smailbegović Fehim,
78. Silajdžić Suljo,
79. Saračević Ibrahim,
80. Subašić Kemal,
81. Subašić Sead,
82. Sinanović Ekrem,
83. Silajdžić Ekrem,
84. Subašić Suljo,
85. Subašić Ismet,
86. Subašić Huso,
87. Subašić Safet,
88. Subašić Rešad,
89. Saltagić Sadik,
90. Subašić Muhamed,
91. Subašić Mirsad,
92. Škapurević Hamzalija,
93. Terzić Fahir,
94. Terzić Ismet,
95. Terzić Hanefija,
96. Terzić Selim,
97. Zeničanin Safet,
98. Zeničanin Mujo,
99. Zeničanin Ismet,
100. Zilkić Osman,
101. Džanić Hajrudin,
102. Smailbegović Zijad,
103. Handžić Nedžad.

POČASNI ČLANOVI I REZERVNI ČLANOVI

1. Ibrahimpašić Muhamed,
2. Braković Smajo,
3. Galijašević Sakib.

OMLADINCI

1. Ajanović Advan,
2. Ahmetagić Asim,
3. Braković Enver,
4. Galijašević Nurija,
5. Husremović Muris,
6. Handžić Esad,
7. Jahić Muris,
8. Korajlić Nedžad,
9. Kahvić Armin,
10. Katica Jusuf,
11. Livnjak Suad,
12. Mehinagić Nedim,
13. Mulabdić Enes,
14. Mulabdić Anes,
15. Nesterović Savo,
16. Školjić Armin,
17. Terzić Armin,
18. Tahirović Hajrudin,
19. Mešinović Rezah,
20. Bešlagić Suvad,
21. Galijašević Enes,
22. Subašić Alija,
23. Subašić Jasmin,
24. Hotić Jasmin,
25. Krdžalić Suljo,
26. Kahvić Hamdo,
27. Hodžić Mensur,
28. Kahrimanović Indir,
29. Silajdžić Mustafa,
30. Silajdžić Nadir,
31. Škapurević Armin,
32. Kadić Samir,
33. Prnjavorac Damir,
34. Adžamija Avdija,
35. Katadžić Samir,
36. Škapurević Alija.

SPISAK PIONIRA

1. Terzić Suljo,
2. Kotorić Mirsad,
3. Hadžiedhemović Jasmin,
4. Hadžiedhemović Miralem,
5. Ajanović Kenan,
6. Srkalović Haris,
7. Agić Entenzar,
8. Prnjavorac Nermin,
9. Ruštić Almir,
10. Mulabdić Junuz,
11. Mulabdić Samir,
12. Sofić Danijel,
13. Ajanović Emir,
14. Agić Miralem,
15. Subašić Nermin,
16. Fejzić Aidin,
17. Katadžić Samir,
18. Kadić Sabahudin,
19. Prnjavorac Muris,
20. Katadžić Almir,

21. Kahrimanović Almir,
22. Sofić Naris,
23. Kantić Ishak,
24. Turalić Ernad,
25. Kahrimanović Rustan,
26. Mujičić Edin,
27. Hadžalić Hamdija,
28. Mešić Elmir,
29. Ćehajić Ćazim,
30. Džebić Benjamin,
31. Prnjavorac Muris,
32. Bukvić Almir,
33. Bukvić Admir,
34. Mešinović Elmir,
35. Šeremet Ibrehim,
36. Saračević Mustafa,
37. Kadić Edin,
38. Ruštić Amir,
39. Sejmenović Senad,
40. Agić Miralem,
41. Alić Suad,
42. Halilović Senad,
43. Sejmenović Elmir,
44. Galijašević Ismar,
45. Alić Nihad.

P O G O V O R

Za Dobrovoljno vatrogasno društvo Tešanj može se kazati da je društvena organizacija na opštini sa daleko najdužim kontinuitetom postojanja i rada. Punih osamdeset godina taj kontinuitet nije prekidan. Čak što više, prateći njegov razvojni put, lako se može uočiti da ono nije imalo većih oscilacija u svom radu. Njegov razvoj išao je stalno uzlaznom putanjom da bi danas dostigao zaista zavidan nivo.

Svoje zadatke uvijek je ispunjavalo s punom odgovornošću i velikim umijećem o čemu govore mnogobrojni pomenuti i nepomenuti uspjesi njegovih brojnih članova i kolektiva kao cjeline. Nema sumnje da tako neće biti i ubuduće.

Osamdesetogodišnji jubilej obavezuje ga na to u još većoj mjeri.

Ova knjižica sačinjena je s namjerom da se vrati makar i mali djelić duga kojim su toliki vatrogasci — dobrovoljci za proteklih osamdeset godina, zadužili ovu sredinu.